

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

BUDAKESZI Város Önkormányzata

(2021-2025)

Összeállította:

dr. Makai Katalin igazgatási osztályvezető
Maus Anna Gondozási Központ szakmai vezetője
Lajtai-Kadocsa Klára mentor

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	5
Célok.....	5
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	7
1. Jogszabályi háttér bemutatása	7
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	36
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	63
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	70
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	81
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	87
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	90
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	91
1. A HEP IT részletei	91
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	91
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	93
3. Megvalósítás.....	96
A megvalósítás előkészítése.....	96
A megvalósítás folyamata.....	96
Monitoring és visszacsatolás.....	98
Nyilvánosság.....	98
Érvényesülés, módosítás	100
4. Elfogadás módja és dátuma.....	101

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Budakeszi Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Budakeszi a fővárosi Margit-szigettel egy szélességben, a Széchenyi Lánchídtól (közúton) 14 kilométerre fekszik. A János-hegy dél-nyugati lejtőjén elterülő különleges adottságú település területe 37,1 km², lakosainak száma 2018. december 31-i állapot szerint 15.318 fő volt, amellyel a megye közepes nagyságú települései közé tartozik. Keletről és északról Budapest, nyugatról Páty, délről pedig Biatorbágy és Budaörs határolja.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2014	13863	bázis év
2015	13939	100,55%

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

2016	14182	101,74%
2017	14330	101,04%
2018	14624	102,05%
2019	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépesség száma 2001-től exponenciálisan növekszik. 2001-ben a lakosság összlétszáma 12.733 fő volt, 2006-ban 13.532 fő, míg 2009-ben már 13.773 fő volt. 2014. évben 13.863 fő volt, de azóta ismét új lendületet vett. Budakeszi népessége a kistérség lakosságának 17%-át teszi ki.

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	7210	7812	15022	48,00%	52,00%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			399	2,66	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	1310	1251	2561	8,72%	8,33%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	243	261	504	1,62%	1,74%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	3991	4078	8069	26,57%	27,15%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	424	495	919	2,82%	3,30%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	1242	1727	2969	8,27%	11,50%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 0–14 év korú lakosság száma már nem haladja meg a 60 feletti korosztály létszámát. Ez a negatív folyamat megegyezik a Közép-Magyarországi trenddel. A fiatalok magas arányban (16%) vannak jelen a populációban, a munkaképes korosztály a népesség 65%-a, a 60 év feletti népesség pedig 19%-a. A felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya a megfelelő korú népességen belül országos és Közép-Magyarországi viszonylatban is nagyon kedvező, az aktív korúak közt 31,9%.

A város területén már az [újkőkorbán](#) laktak. A [rómaiak](#) idejében virágzó település volt itt egy kereskedelmi út mellett.

A település a [honfoglalás](#) idején a Keszi törzs szállásterülete volt, melyből a neve eredeztethető. Nevét először [1296](#)-ban említik. Ekkorra már virágzó település alakult ki, mivel a [Fehérvár–Buda](#) kereskedelmi úthoz itt csatlakozott egy másik kereskedelmi útvonal [Tinnye–Esztergom](#) felé, amely lehetővé tette a [visegrádi](#) vám kikerülését.

Buda [1541](#)-es elestével a település a [törökök](#) kezére került, nagyban elnéptelenedett. [1659](#)-ben [Zichy István](#) szerezte meg a korábban császári birtokot, ahova később (főleg a törökök [1686](#)-os kiűzése után) német telepéseket hívott be. Ők főként szőlőműveléssel foglalkoztak a letelepedés után, Buda, később [Budapest](#) piacot jelentett számukra.

[1739](#)-ben súlyos [pestisjárvány](#) pusztított a hegyközségben. Majd 100 évvel később, az [1870-es években](#) a ráadásul a [filoxéra](#) elpusztította a [szőlő](#) nagy részét, így sokan Budapesten kerestek munkát, amely a [millenniumi](#) építkezések miatt bőven akadt. A [20. században](#) megtelepült a helyi ipar is: elektromos műszaki gyár és festékgyár létesült.

A 19. század végétől egyre népszerűbb turisztikai célponttá vált a település. 1901-ben itt létesült az Erzsébet királyné szanatórium. 1928-ban buszjárat indult a Szép Juhásznéhoz, ahonnan tovább lehetett utazni Budapest felé. 1937-ben már közvetlen BSZKRT-járat volt Budapest és Budakeszi között.

A második világháború alapvetően felborította a település életét. A háborús áldozatok veszteségeit az őslakosnak számító svábok kitelepítése még tovább fokozta és a község lényegében Budapest alvóvárosává vált.

Egyre több jómódú budapesti költözött a településre, ami a helyi szellemi életet is felpozícionálta. A város híres lakosa volt Erkel Ferenc.

A település 2007-ben a Pilisvörösvári kistérségből átkerült a Budaörsibe, majd Budakeszi székhellyel létrejött 2011. évben a Budakörnyéki Önkormányzati Társulás.

Továbbra is szép számban akadnak a német nemzetiségi hagyományokat ápoló „őslakos” budakesziek.

Értékeink, küldetésünk

A Budakeszi Járás az ország egyik fejlett térsége.

Budakeszi városának sajátos földrajzi helyzete révén igazodnia kell a főváros és az agglomeráció fejlesztési céljaihoz. Értékeinket, céljainkat a következőkben határozzuk meg:

- Szükséges infrastrukturális és szolgáltatási fejlesztések ösztönzése;
- tudás-ipar és a magasan kvalifikált munkaerő-megtartó képességének növelése;
- magas szintű üzleti, és személyi szolgáltatások fejlesztése;
- turisztikai és kulturális központ-szerep kialakítása;
- az élhető város megteremtése;
- harmonikusan működő agglomerációs rendszer megteremtése;
- kiegyensúlyozott térszerkezet kialakítása, az alközpontok fejlesztése;
- Közlekedési kapcsolatok modernizációja.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Budakeszi Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nktv.)
- Budakeszi Város Önkormányzata Képviselő-testületének a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 9/2004. (II. 27.) ÖR számú rendelet,
- Budakeszi Város Önkormányzata Képviselő-testületének a pénzügyi és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló 4/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § szerint:

„(1) A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) évente ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

(2) A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási,

egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

(3) A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,

b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.

(5) A helyi esélyegyenlőségi programot a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el. Képzésüket, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészültét és felülvizsgálatát esélyegyenlőségi mentorok segítik. A települési önkormányzati köztisztviselők, közalkalmazottak képzését a Kormány által rendeletben kijelölt szerv végzi.”

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet.

A fent hivatkozott jogszabály által meghatározott esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyei rendeletek:

- Budakeszi Város Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzübeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló 4/2015. (II.27.) rendelete;
- Budakeszi Város Önkormányzat Képviselő-testületének a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 9/2004. (II.27.) rendelete;
- Budakeszi Város Önkormányzat Képviselő-testületének a lakásvásárlás, építés és építési munkák helyi támogatása, az első lakáshoz jutók támogatásáról szóló 5/1991. (III. 18.) ÖR számú rendelete;
- Budakeszi Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Budakörnyéki Önkormányzati Társulás által fenntartott HÍD Szociális és Gyermekejóléti Szolgálat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételeéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 8/2014. (III. 31.) önkormányzati rendelete;
- Budakeszi Város Önkormányzat Képviselő-testületének az útépités/útfelújítás lakossági támogatásáról szóló 4/2020. (I.31.) önkormányzati rendelete;
- Budakeszi Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Budakeszi Város Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről szóló 41/2015.(XII.30.) önkormányzati rendelete;
- Budakeszi Város Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi önszerveződő közösségek támogatásáról és államháztartáson kívüli forrás átvételének szabályairól szóló 3/2016. (II.01.) önkormányzati rendelete.

Budakeszi Város Önkormányzata Képviselő-testületének a pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló **4/2015. (II.27.) önkormányzati rendeletét** az elmúlt időszakban 1 új ellátási formával egészítette ki a képviselő-testület és egy önálló, új ellátási formát vezetett be a vírushelyzetre tekintettel.

1.2.1. Születési települési támogatással egészül ki:

„(1) Születési települési támogatás nyújtható gyermekenként egyszeri alkalommal azoknak a személyeknek, illetve családoknak, akiknek gyermeke született és időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdenek.

(2) Születési települési támogatás annak a családnak adható, ahol az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 370%-át. (105.450.- Ft) A szülők jövedelmi viszonyait, szociális helyzetét e rendelet 1.§ (2) bekezdés alapján vizsgálni kell.

(3) Születési települési támogatás a gyermek megszületését követő 8 hónapon belül nyújtható. A kérelmet a megszületett gyermek után csak egy alkalommal lehet kérni. A kérelemhez mellékelni kell a gyermek születési anyakönyvi kivonatát és a gyermek lakcímkártyáját.

(4) Nem állapítható meg születési települési támogatás annak a szülőnek, aki nem rendelkezik kilenc hónapja Budakeszi lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel.

(5) A születési települési támogatás összege újszülött gyermekenként 25.000.- Ft.

(6) A hat hónapos korára Budakeszi bejelentett lakóhellyel rendelkező örökbefogadott gyermek után a törvényes képviselő is jogosult a kérelem benyújtására.”

1.2.2. Az új ellátási forma: Budakeszi Város Önkormányzata Képviselő-testületének a veszélyhelyzeti szociális támogatásról szóló 11/2020. (IV.23.) önkormányzati rendelete

„ (1) Veszélyhelyzeti szociális támogatás nyújtható azoknak a személyeknek, illetve családoknak, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni, időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdenek.

(2) A veszélyhelyzeti szociális támogatás annak a személynek vagy családnak állapítható meg, ahol legalább az egyik fő, vagy szülő/törvényes képviselő munkaviszonya igazolhatóan a veszélyhelyzet időszakában szűnt meg, és regisztrált a Pest Megyei Kormányhivatal Budakeszi Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztályán, illetve munkaviszonya fennáll, azonban munkáltatója semmilyen javadalmazásban nem részesíti, és táppénzben sem részesül.

(3) A veszélyhelyzeti szociális támogatás összegét a kérelemben foglalt indokok megalapozottságának vizsgálata után a Budakeszi Polgármesteri Hivatal Igazgatási Osztálya és a HÍD Szociális Család és Gyermejköltségi Szolgálat és Központ javaslatára Budakeszi Város Polgármestere hagyja jóvá.

(4) A veszélyhelyzeti szociális támogatás a váratlan élethelyzetre tekintettel azonnal kifizetendő.

(5) A veszélyhelyzeti támogatás a veszélyhelyzet fennállása alatt egy alkalommal vehető igénybe.

(6) A veszélyhelyzeti támogatás összege gyermeket nevelő család esetén 100 000 Ft, egyéb esetben 50 000 Ft-tól 70 000 Ft-ig terjed.”

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

1. Településfejlesztési Koncepció
2. Sportkoncepció
3. Egészségügyi Koncepció
4. Közművelődési és Kulturális Koncepció
5. Gazdasági Program
6. Budakeszi Város Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepciója
7. Idősügyi Koncepció
8. Ifjúsági Koncepció

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A 2013. május 31-én jött létre a Budakörnyéki Önkormányzati Társulás; amelynek jelenlegi tagjai:

Biatorbágy,
Budajenő,
Budakeszi,
Herceghalom,
Nagykovácsi,
Páty,
Perbál,
Pilisjászfalu,
Remeteszőlős,
Tinnye,
Tök,
Telki.

A feladatellátás területei:

1. Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- a gyermekétkeztetés,
- a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthonteremtési támogatás.

2. Gyermekjóléti alapellátási feladatok:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása,
- gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.

3. Szociális alapszolgáltatások:

- a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás,
- az étkeztetés,
- a házi segítségnyújtás,
- a családsegítés,
- a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- a közösségi ellátások,
- a támogató szolgáltatás,
- az utcai szociális munka,
- a nappali ellátás.

4. Területfejlesztés

- a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvényben meghatározottak szerint.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A rendelet melléklete meghatározza az egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez, illetve meghatározza azok forrását is. A jogszabály a mutatók forrásaként az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert (a továbbiakban: TeIR) jelöli meg.

A TeIR web alapú informatikai rendszer, amelynek szolgáltatásai az Interneten keresztül érhetőek el. Az országos, területi (regionális, kiemelt térségi, megyei, kistérségi) és települési szervezetek a TeIR egységes adatbázisához az alkalmazási rendszeren (felhasználói felületen) keresztül csatlakoznak.

A TeIR adatbázisa általában 2018. évig tartalmazza az adatokat, ez azonban egyes területekenként eltérő lehet. Ahol volt saját információ, ott a 2019. évi adatokkal ki tudtuk egészíteni az egyes táblázatokat.

A TeIR adatbázisa mellett szükséges volt felhasználni más forrásokat is. Az adatok gyűjtésében, adatszolgáltatásokban – az önkormányzat saját adatbázisán kívül – segítséget nyújtottak az alábbi partnerek:

- Erkel Ferenc Művelődési Központ,

- Nagy Gáspár Városi Könyvtár,
- HÍD Szociális, Család és Gyermekjóléti Szolgálat, és Központ
- Budakeszi Védőnői Szolgálat,
- Széchenyi István Általános Iskola, Budakeszi,
- Pest Megyei Kormányhivatal Budakeszi Járási Hivatala

Egyes esetekben – pl. a értelmi/testi fogyatékos személyek száma – szinte semmilyen adatforrás nem állt rendelkezésre.

Elmondható a fentiek alapján, hogy az adatokkal való ellátottság nem volt megfelelő, különösen a fogyatékosok esélyegyenlőségi célcsoportjára vonatkozóan ütköztünk adathiánnyal kapcsolatos akadályokba.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások				
Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2014	495	402	93,00	6,42
2015	562	437	125,00	8,58
2016	727	497	230,00	15,6
2017	661	482	179,00	12,02
2018	660	512	148,00	9,85
2019	n.a.	n.a.	-	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az adatok alapján látható, hogy a lakosság száma az odavándorlással is emelkedik. Ennek az a következménye, hogy az ingatlan árak az országos átlaghoz képest jelentősen megemelkedtek.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		167	162	176	178	149	137
20 év alatti (TS 1002)	Fő	1,25	1,25	2,5	1,75	0,5	2
	%	0,75%	0,77%	1,42%	0,99%	0,34%	1,46%
20-24 év (TS 1003)	Fő	9,25	12,5	12	13,5	6,5	7
	%	5,54%	7,70%	6,84%	7,61%	4,36%	5,11%
25-29 év (TS 1004)	Fő	13	11,5	14	15,25	15,5	13,25
	%	7,78%	7,09%	7,98%	8,59%	10,40%	9,67%
30-34 év (TS 1005)	Fő	17	11,75	10,75	9,5	10,5	11
	%	10,18%	7,24%	6,13%	5,35%	7,05%	8,03%
35-39 év (TS 1006)	Fő	22,25	14,75	15	12,5	11	10
	%	13,32%	9,09%	8,55%	7,04%	7,38%	7,30%
40-44 év (TS 1007)	Fő	19	18	20,5	22	21,25	14
	%	11,38%	11,09%	11,68%	12,39%	14,26%	10,22%
45-49 év (TS 1008)	Fő	12,75	11,5	16,5	16,75	14	11,5
	%	7,63%	7,09%	9,40%	9,44%	9,40%	8,39%
50-54 év (TS 1009)	Fő	17,75	18,75	18,75	16,25	12	12
	%	10,63%	11,56%	10,68%	9,15%	8,05%	8,76%
55-59 év (TS 1010)	Fő	31	29,5	29,5	23,75	16,5	11,75
	%	18,56%	18,18%	16,81%	13,38%	11,07%	8,58%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	23,75	32,75	36	46,25	41,25	44,5
	%	14,22%	20,18%	20,51%	26,06%	27,68%	32,48%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliség 2016 és 2017 években növekedett, majd 2018 és 2019 években csökkent, azonban a helyi adatokat óvatosan kell kezelni, hiszen nagy azon álláskeresők száma, akik semmilyen módon nem regisztráltak a helyi munkaügyi kirendeltségen, így a statisztikában sem jelennek meg. A 35-39 éves középkorosztályban, valamint az 55- 60 év feletti korcsoportban folyamatosan növekedő tendenciát mutat a regisztrált munkanélküliek aránya. Fontos kiemelni, hogy az 56-60 év közötti korosztály magasabb százalékban regisztrált munkanélküli. A 2020. évi adatok szerint az országos munkanélküli ráta 4,8 százalékos volt a Covid vírushelyzet miatt, a helyi Munkaügyi Kirendeltség nem szolgáltatott adatot.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	4865	4662	9527	65	1,3%	72,75	1,6%	137,75	1,4%
2009	5743	3843	9586	96,5	1,7%	96,25	2,5%	192,75	2,0%
2010	4862	4697	9559	119	2,4%	105,75	2,3%	224,75	2,4%
2011	4910	4700	9610	130,75	2,7%	105,75	2,3%	236,5	2,5%
2012	4853	4643	9496	101,75	2,1%	94	2,0%	195,75	2,1%
2013	4810	4595	9405	96	2,0%	90,5	2,0%	186,5	2,0%
2014	4776	4588	9364	86	1,8%	81	1,8%	167	1,8%
2015	4752	4607	9359	93	2,0%	69,25	1,5%	162,25	1,7%
2016	4788	4634	9422	96,75	2,0%	78,75	1,7%	175,5	1,9%
2017			0	100	#####	77,5	#####	177,5	#####

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2014	24,09	33	29	62	53,23%	46,77%
2015	27,58	36	28	64	56,25%	43,75%
2016	24,05	47	29	76	61,84%	38,16%
2017	30,28	45	30	75	60,00%	40,00%
2018	29,36	n.a.	n.a.	0	-	-
2019	30,11	n.a.	n.a.	0	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskereső nők száma magasabb, mint a férfiaké, ugyanakkor a 180 napon túli álláskereső nők száma alacsonyabb, mint a férfiaké. A nők tehát rövidebb ideig keresnek munkát, könnyebben el tudnak helyezkedni.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott állás keresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	167	0,25	0,15%	20,25	12,13%	146,5	87,72%
2015	162	1,5	0,92%	20	12,33%	140,75	86,75%
2016	176	1,75	1,00%	30,5	17,38%	143,25	81,62%
2017	178	1,25	0,70%	27,75	15,63%	148,5	83,66%
2018	149	n.a.	-	22,25	14,93%	125,5	84,23%
2019	137	n.a.	-	20	14,60%	115,75	84,49%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás

2014 és 2015 években 20-25 fő vett részt közfoglalkoztatásban, azonban ez a szám 2019. évre nullára csökkent. A korábbi közfoglalkoztatottak az egyes intézményeknél állományba kerültek, megélhetésük folyamatosan biztosított.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

2015. augusztusától már Budakeszin is működik Munkaügyi Kirendeltség, így az állás keresőknek nem kell utazniuk és ezzel az utazási költségeket vállalniuk. Budakeszi Város Önkormányzata új helyiséget is biztosított a kirendeltség számára, mely világosabb, szebb, jobbak a munkakörülmények.

A HÍD Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat munkavállalási tanácsadást nyújt a hozzá forduló állás keresők részére, mely tanácsadás keretében elsajátíthatják a sikeres állás kereséshez szükséges kompetenciákat, technikákat, önéletrajzuk elkészítéséhez, állásinterjúra felkészüléshez, motivációs levél megírásához kapnak személyre szabott segítséget. Ingyenes telefonhasználat és internet használattal is megkönnyíti a szolgálat a hozzá forduló állás keresőket. A Szolgálat dolgozói a hozzájuk beérkező információk birtokában munkaerő közvetítést végeznek.

Az Önkormányzat az elmúlt időszakban sokat tett, és a továbbiakban is sokat tervez tenni annak érdekében, hogy a lakosság Budapestre történő bejutása, munkába járása mind Budapest vonatkozásában, mind helyi viszonylatban minél zökkenőmentesebb legyen. Buszjárat közlekedik a városban, amely egészen a bevásárlóközpontig kimegy (22, 22A, 222). A 188 buszjárat elmegy Kelenföldre ezzel megkönnyítve a 4-es metróra való átszállást.

A városban a munkalehetőségek korlátozottak, a meglévő szolgáltatásokat kis létszámmal oldják meg a munkáltatók. (Tesco 30 fő, ALDI 15 fő, Vaskereskedés 56 fő, CBA 20 fő, Opel Interat, Toyota Mayer, Vadaspark) Jelentős még a helyi vendéglátóipar, a panziók és a hotel, ill. a Kórház- és Menza Kft, amely a helyi közétkeztetésben játszik főszerepet. Ugyan nem a város közigazgatási területén, hanem hivatalosan Budapest 12 kerületében, de gyalogosan és tömegközlekedéssel is könnyen megközelíthető helyen található két egészségügyi intézmény: Az Országos Korányi Tbc és Pulmonológiai Intézet, valamint az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet, melyek szintén munkát adnak a budakeszi lakosoknak. A legnagyobb munkáltató az Önkormányzat, ill. annak intézményei, ennek megfelelően az általa tervezett beruházások, beadott pályázatok nagymértékben befolyásolják a helyben elérhető munkalehetőségek számát.

A város kivételes természeti és környezeti adottságai az idegenforgalom, turisztika, rekreáció, egészségturizmus területen teszik különösen indokolttá a fejlesztéseket, ezeken a területeken történő beruházások teremthetnének további munkahelyeket.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	5	5	10	5	100,0%	5	100,0%	10	100,0%
2015	5	5	10	5	100,0%	5	100,0%	10	100,0%
2016	7	8	15	8	114,3%	8	100,0%	16	106,7%
2017	8	5	13	8	100,0%	5	100,0%	13	100,0%
2018	n.a.	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	-	-
2019	n.a.	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fiatalok foglalkoztatását könnyítő programok a városban a jelenlegi Covid helyzet miatt szünetelnek, mert kontaktképzések nem valósíthatók meg, de egyénre szabott tanácsadás, illetve fejlesztés folyamatos. (Álláskeresési technikák, kommunikációs technikák.)

Az egészségügyi előírásokat és jogszabályokat betartva: képzések, továbbképzések a Munkaügyi Kirendeltség és a Budaörsi Munkaügyi Központ szervezésében igény szerint elérhetőek. (Elsősorban hiányszakmákra)

Általánosan elmondható, hogy a helyi fiatalok a fővárosi kerületekben elérhető online képzéseket veszik igénybe.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A fővárosban, Budaörsön és a helyben szervezett programok kontaktálás miatt nem megvalósíthatók a város lakosai számára, jelenleg kizárólag az online lehetőségek biztosítottak.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az Önkormányzat saját intézményeiben a lehetőségekhez mérten és a munkavállalók képzettségi szintjének megfelelően foglalkoztatja a munkatársakat.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma			
Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2014	9 364	20,75	0,22%
2015	9 359	23	0,25%
2016	9 422	27,5	0,29%
2017	9 464	29	0,31%
2018	9 492	25,5	0,27%
2019	-	26,5	-
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

A rászorulókat az állam támogatásban részesíti.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem érkezett ilyen jelzés egyik munkavállaló részéről sem.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Budakeszi Város Önkormányzata Képviselő-testületének a pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló **4/2015 (II.27.) rendelet** szabályozza a szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátási formákat (köztemetés, lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres települési támogatás, amely a Budakeszin lakóhellyel vagy tartózkodás helyével rendelkező személy részére az által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásainak viseléséhez nyújtott hozzájárulás-, lakhatatlanná vált lakóingatlan esetén nyújtott rendszeres albérleti települési támogatás, ápoláshoz kapcsolódó rendszeres települési támogatás, adósságkezeléshez kapcsolódó rendszeres települési támogatás, rendkívüli települési támogatás, kamatmentes kölcsön, átmeneti /krízis/ segély).

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen

fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A Budakeszi lakásállomány száma folyamatosan emelkedik. 2014. évben 5590 db, 2016. évben 5615 db, 2018. évben 5668 db lakás volt. Az új lakások, házak építése mellett egyre több ház válik rossz állapotúvá, mellyel a benne élők élete kerül veszélybe. Az elmúlt 4 évben 3 lakástűz történt.

a) bérlakás-állomány

A 8 lakásból 4 szociális bérlakás. Egy ingatlan ezek közül Gilvánfán található.

Ez a szám az országos viszonylatot tekintve is rendkívül alacsony.(pl. Óbudán 3000 család él önkormányzati bérlakásban.) A fiatalok számára az önálló lakhatás megoldása, amennyiben nem rendelkeznek szülői segítséggel, támogatással, rendkívül nehéz feladat, szinte lehetetlen. Az albérletek ára pedig folyamatosan növekedő tendenciát mutat. Mindemellett a kollégiumi férőhelyek száma is csökken, a Covid alatt pedig meg is szűntek ezek a helyek. Szolgálati lakások sem állnak rendelkezésre. „ Mama Hotel” jelenség tehát nem kizárólag kényelmi szempontokon múlik.

b) szociális lakhatás

Önkormányzati lakás szociális helyzet alapján annak a személynek adható bérbe:

a) akinek, vagy házastársának (élettársának), illetve vele együttlakó, vagy együttköltöző közeli hozzátartozójának a tulajdonában, haszonélvezetében nincs beköltözhető lakása és

b) mindenkori öregségi nyugdíjminimum 200%-át nem haladja meg az egy főre jutó jövedelmet, és

c) aki a bérbeadást megelőző 5 éven belül:

- nem mondott le önkormányzati lakása bérleti jogáról pénzbeli térítés ellenében,
- a magánforgalomban nem cserélte el kisebb szobaszámúra, vagy alacsonyabb komfortfokozatúra lakását,
- beköltözhető ingatlanát nem idegenítette el, és

d) aki nagykorú magyar állampolgár, és

- a meghirdetett lakás nagysága nem haladja meg a pályázó és családja a lakáscélú támogatásokról szóló többször módosított 12/2001./I.31.) sz. Korm. rendeletben szabályozott méltányolható lakásigény felső határát,
- nem rendelkezik 1.000.000.-Ft értéket meghaladó ingóvagyon tárgygyal,
- az ország területén lakásbérleti joggal nem rendelkezik.

e) akinek - a Vht. alapján - lakóingatlana tulajdonjogát az önkormányzat ingatlan árverés útján elővásárlási jogának gyakorlásával megszerezte, és csak az árverés útján megszerzett lakóingatlanra vonatkozóan.⁵

8. § (1) Szociális helyzet alapján történő bérbeadás esetén maximum három évre szóló bérleti szerződés köthető a bérlővel.

(2) Ha a határozott időre szóló bérleti szerződés lejártának időpontjában a bérlő jövedelmi, vagyoni viszonya változatlanul megfelel a 7. §. b) pontban foglalt feltételeknek, akkor kérelmére vele maximum három évre újabb bérleti szerződés köthető.

(3) Amennyiben a bérlő a 7. §-ban foglaltaknak nem felel meg, úgy a feltételek vállalása esetén kérelmére az önkormányzati lakásra nem szociális jelleggel kell bérleti szerződést kötni.

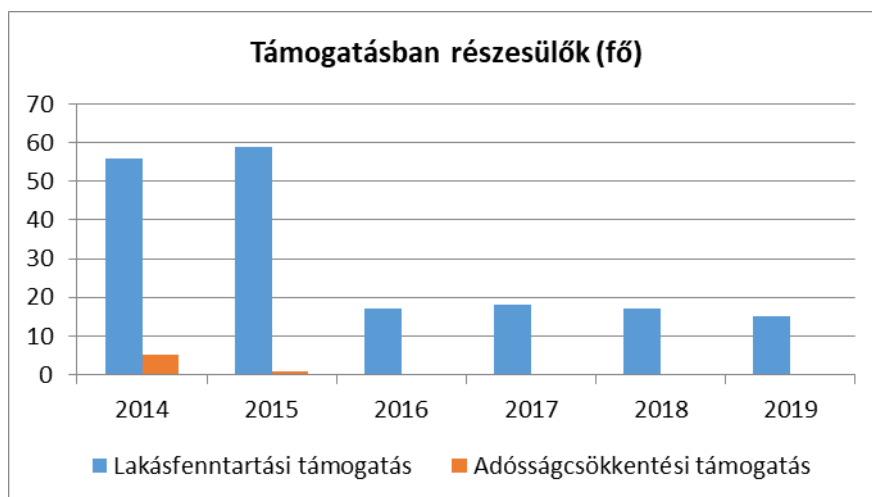
(4) Amennyiben a bérlő a 8. § /3./ bekezdésben foglalt feltételeket nem teljesíti, úgy a lakást a vele ott élőkkel együtt köteles 30 napon belül elhagyni.

c) lakhatást segítő támogatások

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2014	56	5
2015	59	1
2016	17	n.a.
2017	18	0
2018	17	0
2019	15	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A helyi önkormányzati rendelet alapján tudunk **lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres települési támogatást** biztosítani. Tekintettel a korábban említett tüzesetekre, és a kevés lakásállományra, szükség volt a **lakhatatlanná vált lakóingatlan esetén nyújtott rendszeres albérleti települési támogatás** bevezetésére. Az **adósságkezeléshez kapcsolódó rendszeres települési támogatásban** részesülők száma is jelentősen lecsökkent, 2019. évben 1 fő vette igénybe. A település lakosainak szociális ellátását segíti még a **kamatmentes kölcsön**, az igénylők száma itt is nagyon minimális. A

fenti statisztika azonban azt mutatja, hogy ezen intézkedések elegendők, a kérelmezők száma a korábbi évekhez képest lecsökkent.

„5. § (1) A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres települési támogatás a szociálisan rászoruló, Budakeszin lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező személy részére az általa lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásainak viseléséhez nyújtott hozzájárulás. Az Önkormányzat a lakás villanyáram-, a víz-, a gázfogyasztás költségeihez, a közös költséghez lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres települési támogatást nyújt.

(2) A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres települési támogatást elsősorban természetbeni szociális ellátás formájában, és a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti.

(3) A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres települési támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában (Törvény 4. § (1) bekezdés f) pontja alapján) az egy főre eső havi jövedelem (Törvény 4. § (1) bekezdés a) pontja) nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. A vagyon kiszámításának az alapja a Törvény 4. § (1) bekezdés b)-bb) pontja alapján történik.

(4) A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres települési támogatást az Önkormányzat egy évre állapítja meg **2500,-Ft/hó összegben**.

(5) A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres települési támogatás iránti kérelmet e célra meghatározott formanyomtatványon kell benyújtani.

(6) A kérelemhez csatolni kell a kérelmező lakóhelyén (támogatásban érintett lakcímen) életvitelszerűen tartózkodó személyeknek a kérelem beadást megelőző hónap összes nettó jövedelméről szóló igazolást, a Szolgáltató igazolását és a formanyomtatvány mellékletében lévő vagyonyilatkozatot is.

(7) A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres települési támogatást a Szolgáltató számláján szereplő személy veheti igénybe.

(8) A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres települési támogatás iránti kérelemben megjelölt háztartásban (lakóhelyben) tartózkodás jogcímét igazolni kell.

(9) A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres települési támogatásra jogosult köteles a lakókörnyezetét rendezetten tartani, az általa életvitelszerűen lakott lakás vagy ház, vagy ház és annak udvara, kertje, kerítéssel határolt területe, a járda tisztán tartásáról gondoskodni, az ingatlan állapotát és rendeltetésszerű használhatóságát valamint higiénikus állapotát biztosítani.

A fenti kötelezettség nem teljesítése esetén a jogosultat fel kell szólítani a lakókörnyezetének 5 napon belül történő rendbetételére.

Ha a jogosult a felszólításban foglaltaknak nem tesz eleget, a kérelmet el kell utasítani vagy a megállapított támogatást meg kell szüntetni a határozat meghozatalát követő hónap első napjától.

(10) Lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres települési támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

(11) Lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres települési támogatásban részesülő személy lakcíme a támogatás folyósításának időtartama alatt megváltozik, vagy a jogosult meghal, a változás, illetve a haláleset hónapjára járó támogatást az Önkormányzat teljes összegben folyósítja, de a támogatás további folyósítását meg kell szüntetni.

(12) Amennyiben a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres települési támogatás iránti kérelmet a polgármester a (9) bekezdés szerinti okból elutasítja, ugyanazon lakásra vonatkozóan a döntés jogerőre emelkedésétől számított 3 hónapon belül a háztartás egy tagja sem nyújthat be ez irányú kérelmet.

(13) A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres települési támogatás a kérelem benyújtása hónapjának első napjától kerül megállapításra.

5/A. §

Lakhatatlanná vált lakóingatlan esetén nyújtott rendszeres albérleti települési támogatás

(1) Lakhatatlanná vált lakóingatlan esetén nyújtott rendszeres albérleti települési támogatás keretében támogatás nyújtható azoknak a Budakeszin bejelentett tartózkodási vagy lakóhellyel rendelkező személynek, illetve családnak, akinek lakhatása elemi kár, családfenntartó halála, lakóingatlan árverezése, illetve balesetből eredő munkaképtelenség miatt kilakoltatás okán váratlanul és visszavonhatatlanul megszűnik.

(2) Lakóingatlan lakhatatlanná válása esetén a támogatás annak a családnak adható,
aa) ahol az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 220%-át, vagy
ab) egyedülálló, illetve gyermekeit egyedül nevelő szülő esetén az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 240%-át;
b) lakhatásra alkalmas ingatlan vagyonnal nem rendelkezik, és
c) nyilatkozik arról, hogy más módon nem tudja megoldani a lakhatást, más tartásra köteles hozzátartozóra nem számíthat.

(3) Amennyiben a kérelmező munkanélküli, albérleti támogatás akkor állapítható meg, ha a Munkaügyi Központban nyilvántartásba vetette magát és rendszeresen együttműködik a HÍD Szociális és Gyermejjóléti Szolgálattal.

(4) A kérelemhez csatolni kell a kérelmezővel életvitelszerűen együtt élő személyeknek a kérelem beadását megelőző hónap összes nettó jövedelméről szóló igazolást, és a vagyonyilatkozatot is be kell nyújtani. A kérelemhez csatolni kell továbbá az írásbeli albérleti szerződést is, valamint be kell mutatni a támogatással érintett ingatlan címére szóló lakcímet igazoló hatósági igazolványt.

(5) A támogatás összege legfeljebb **havi 50.000.- Ft**

(6) A támogatás a családban csak egy személy részére állapítható meg.

(7) A támogatást az Önkormányzat 6 hónapra állapítja meg. Rendkívüli esetben egy alkalommal újabb 6 hónapra hosszabbítható meg a támogatás.

(8) A támogatás folyósítását meg kell szüntetni a támogatásban részesülő személy halálát követő hónaptól.

(9) A támogatás a kérelem benyújtása hónapjának első napjától kerül megállapításra.

7. § (1) Adósságkezeléshez kapcsolódó rendszeres települési támogatás a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó, Budakeszin lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek részére állapítható meg:

a) akinek az adóssága meghaladja az ötvenezer forintot, és nem haladja meg a háromszázezer forintot, és akinek a (2) bekezdésben meghatározott adósságok valamelyikénél fennálló tartozása legalább hat havi, és

b) akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj (28.500,- Ft) mindenkori legkisebb összegének 300 %-át, egyedül élő esetében annak 350 %-át, és

c) aki vállalja az adósság és a települési önkormányzat által megállapított adósságcsökkentési támogatás különbözetének (összes adósság 25%-a) megfizetését, továbbá az adósságkezelési tanácsadáson való részvételt.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazása során adósságnak minősül az általa lakott ingatlan lakhatási költségeinek körébe tartozó közüzemi díjtartozás vezetékes gáz-, áram-, víz- és csatornahasználati díjtartozás, közös költség hátralék.

(3) Az adósságkezelési szolgáltatás időtartama legfeljebb tizenkét hónap.

(4) Adósságkezelési szolgáltatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

(5) Az adósságkezelési szolgáltatás esetén a jogosult

a) adósságkezelési tanácsadásban, és

b) adósságkezeléshez kapcsolódó rendszeres települési támogatásban részesül, amelyet az adósságkövetelés jogosultjának kell folyósítani.

(6) Az adósságkezeléshez kapcsolódó rendszeres települési támogatás mértéke nem haladhatja meg az adósságkezelés körébe bevont adósság 75%-át, és összege legfeljebb kétszázhuszonezer forint lehet. A támogatás havi részletekben nyújtott támogatás.

(7) Az adósságkezelés címén nyújtott támogatás vissza nem térítendő szociális támogatásnak minősül.

(8) Adósságkezeléshez kapcsolódó rendszeres települési támogatásban részesülő személy havonta köteles az Önkormányzat felé bemutatni az önrész befizetését igazoló dokumentumot.

- (9) Az Adósságkezeléshez kapcsolódó rendszeres települési támogatás tovább nem folyósítható, és a kifizetett összeget vissza kell téríteni, ha a jogosult
- az adósságkezelési tanácsadást nem veszi igénybe, vagy
 - az általa vállalt adósságtörlesztés háromhavi részletét nem teljesíti, illetőleg
 - az adósságkezelési szolgáltatás igénybevételének időtartama alatt a lakásfenntartási kiadásokkal kapcsolatos fizetési kötelezettségének három hónapig nem tesz eleget.
- (10) Az adósságkezeléshez kapcsolódó rendszeres települési támogatás (9) bekezdésben foglaltak szerinti megszüntetésétől számított 24 hónapon belül ismételten nem állapítható meg.
- (11) Ugyanazon személy vagy háztartásának tagja az adósságkezeléshez kapcsolódó rendszeres települési támogatás lezárásától - ide nem értve az (9) bekezdés szerinti megszüntetést - számított 24 hónapon belül nem részesülhet adósságkezelési szolgáltatásban.
- (12) Az adósságkezelési tanácsadást a HÍD Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat végzi.
- (13) A HÍD Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat adósságkezelési tanácsadás keretében a tanácsadó útján:
- életvezetési tanácsadást nyújt, melynek része a személyre szabott adósságkezelési tanácsadás,
 - tudatos fogyasztói magatartásminták elsajátításában segítséget nyújt,
 - háztartási napló vezetéséhez segítséget nyújt, megtervezi a háztartás költségvetését, melyet időszakonként ellenőriz,
 - eladósodás okainak felderítése, az okok megszüntetése és olyan életvezetési stratégia felépítése, melynek mentén megelőzhető a hátralékossá válás,
 - az érintettek részére szórólapok, tájékoztató füzetek készítése.
- (14) Az adósságkezelési tanácsadás egyéni vagy csoportos formában történik.
- (15) Az együttműködésről a tanácsadó és az adósságkezelésben részesülő megállapodást köt.
- (16) Az adósságkezeléshez kapcsolódó rendszeres települési támogatásban részesülő jogosult a szolgáltatás iránti kérelme benyújtásától számított 8 napon belül adósságkezelési tanácsadásban köteles részt venni.
- (17) Adósságkezeléshez kapcsolódó rendszeres települési támogatás időtartama alatt az adósnak együtt kell működnie a tanácsadóval. Az együttműködés időtartama megegyezik részére meghatározott adósságkezeléshez kapcsolódó rendszeres települési támogatás időtartamával, melyet a megállapodásban kell rögzíteni.
- Az együttműködés során az adós köteles:
- hozzájárulni az adósságára vonatkozó adatok és információk tanácsadó általi megismeréséhez és nyilvántartásához,
 - közreműködni az anyagi helyzetének és életkörülményeinek tisztázásában,
 - havonta legalább egy alkalommal a tanácsadóval személyesen találkozni és tájékoztatni az adósságkezelési megállapodásban foglaltak végrehajtásáról

- a megállapodásban foglaltak szerinti befizetések igazolását bemutatni,
- a körülményeiben, lakcímében bekövetkezett változást haladéktalanul bejelenteni.

(18) A tanácsadó közreműködik az adósságkövetelés jogosultja és az adós között kötendő megállapodás előkészítésében.

(19) A tanácsadó nyilvántartást vezet az adós és az adósságkövetelés jogosultja közötti megállapodásról és az abban foglaltak teljesítéséről.

(20) A tanácsadó amennyiben észleli, és bizonyítást nyer, hogy az adós a kötelezettségek közül bármelyiknek nem tesz eleget, úgy erről a tényről haladéktalanul, írásban értesíti az Önkormányzatot.

(21) Az adósságkezeléshez kapcsolódó rendszeres települési támogatásra irányuló kérelmet az erre irányuló formanyomtatványon kell benyújtani.

(22) A kérelemhez csatolni kell a kérelmezővel életvitelszerűen együtt tartózkodó személyeknek a kérelem beadást megelőző hónap összes nettó jövedelméről szóló igazolást, a Szolgáltató igazolását a fennálló tartozásról, és a formanyomtatvány mellékletében lévő vagyonynyilatkozatot is.

(23) Az adósságkezeléshez kapcsolódó rendszeres települési támogatást a Szolgáltató számláján szereplő személy veheti igénybe.

(24) Az adósságkezeléshez kapcsolódó rendszeres települési támogatás iránti kérelemben megjelölt háztartásban (lakóhelyben) tartózkodás jogcímét igazolni kell.

(25) Az adós egyidejűleg többféle adósság kezelését kérheti. Az adósnak a megállapodás szerint a vállalt önrészt a megállapító határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül kell befizetni és a befizetésről szóló igazolását 8 napon belül be kell mutatni a tanácsadónak. Az adósságkezeléshez kapcsolódó rendszeres települési támogatás önkormányzat által fizetett összege csak az önrész befizetésének igazolása után folyósítható.

(26) A tanácsadó a megállapodást, valamint az adósnak az elbíráláshoz szükséges valamennyi ügyiratát 3 munkanapon belül megküldi az Önkormányzatnak, melynek alapján a polgármester az adósságkezeléshez kapcsolódó rendszeres települési támogatásra való jogosultságot megállapító határozatban dönt a támogatás megítéléséről.

(27) Az adósságkezeléshez kapcsolódó rendszeres települési támogatás a kérelem benyújtása hónapjának első napjától kerül megállapításra.

”

d) eladósodottság

A végrehajtói irodán keresztül lefoglalt lakóingatlanok száma

e) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A városhoz Nagyszénászug tartozik, mint külterület. Elsősorban nyaralók, üdülők, víkendházak alkotják, amelyeket gyakran állandó lakóhelyül kényszerülnek választani a nehéz anyagi és rendezetlen családi helyzetbe kerülők. A városközpontba való bejutás tömegközlekedéssel nem megoldott, ugyanakkor az iskolások számára az önkormányzat ingyenesen iskolabuszt biztosít. A területen körülbelül 2000 fő lakik állandó jelleggel, de ez a nyári időszakban kismértékben megemelkedik. Nincs közvilágítás, nincs járda, az infrastruktúra nem megfelelő, valamint a közösségi közlekedés nem megoldott. Jellemző, hogy erre a területre költöznek ki üdülőkhöz, vendégházakba válásuk után az egyedülálló szülők, mert itt relatív olcsón találnak albérletet, vagy szívességi lakáshasználókként laknak.

Ezen a területen gyakran nincs bevezetve a gáz, villannyal, vagy tűzifával fűtenek a családok. Erről a területről nehéz a gyermekeket óvodába és más oktatási intézményekbe hordani. Az általános iskola jobb elérése érdekében Budakeszin már évek óta működik az ingyenes iskolabuszszolgáltatás, amely reggel 7 órakor Nagyszénászugból indul.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókönyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Városunk esetében nem releváns.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Városunk esetében nem releváns.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Városunk esetében nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2014	8	5	3
2015	8	5	3
2016	8	5	3
2017	8	5	3
2018	8	5	3
2019	8	5	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A helyi egészségügyi alapellátások a következők jelenleg Budakeszin:

- felnőtt háziiorvosok,
- gyermekorvosok,
- a Védőnői Szolgálat,
- fogorvosok.

A járóbeteg szakrendelések 2019. évtől a fokozatosan bővülő Budakeszi Egészségügyi Központban vehetők igénybe.

- A sebészet heti 4 órában,
- a szüléset-nőgyógyászat heti 13 órában,
- fül-orr-gégegyógyászat heti 9 órában,
- szemészet heti 6 órában,
- bőrgyógyászat heti 6 órában,
- neurológia heti 8 órában,
- ortopédia heti 12 órában,
- urológia heti 12 órában,
- reumatológia heti 8 órában,
- ultrahang-diagnosztika heti 5 órában,
- audiológia heti 4 órában működik jelenleg.

A 2018. évben felújított, korszerű orvosi rendelő épületében a Fő utca 179. alatt a szakellátások mellett 1 felnőtt háziiorvos, 1 gyermekorvos, 3 fogorvos, 1 szájsebész rendel.

A város által korábban elkészített Egészségügyi Koncepcióban foglalt további bővítés is tervezés alatt van.

„Egészségügyi ellátás elhelyezése terén korszerű körülményekről akkor beszélhetünk, ha az ellátó rendszerek egymással szerves kapcsolatban, egymást kiszolgálva, komplex vertikumban találhatók meg az alapellátás területén.

Ez alatt azt értjük, hogy meg kell jelennie egymás mellett az alapellátáson belül a házi orvosi szolgálatnak, az alap-szakorvosi ellátó rendszernek és a gondozó hálózatnak egyaránt. Budakeszin létesülnie kell egy olyan Egészségháznak, amelyben az egészségügyi ellátó rendszerek kapnak helyet. Elhelyezkedés szempontjából ennek mindenképpen központi helyen kell lennie. Olyan helyen, ahol az orvosi ellátórendszer könnyen elérhető a környező települések számára is. Ez azért fontos, mert Budakeszi jelen lakossági száma szakorvosi ellátást önmagában eltartani nem képes, de a környező településekkel együtt már alkalmas erre. Az Egészségház elhelyezését a Tüdőgondozó helyén/mellett, a tervezett új városközpontban célszerű elhelyezni.”

Fenti célok jövőbeni megvalósításához az uniós és hazai források allokálása folyamatban van.

b) *prevenció és szűrőprogramokhoz* (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Budakeszi Város Önkormányzata szorosan együttműködik az Egészség Fejlesztési Iroda Biatorbággal, ingyenes szűrést tartottak 2019. évben az érdeklődőknek. Az egyéni tanácsadás mellett, az egészséges életmódot támogató előadást is szerveztek a szervezők. A Dr. Vass Miklós Alapítvánnyal (Képviseli: Surányi Kornél elnök) 2051 Biatorbágy Arany J. u. 1. együttműködési megállapodást kötött az önkormányzat gyógypedagógiai korai szűrésre, tanácsadásra, melynek helyet biztosít a Védőnői Szolgálat.

c) *fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés*

Közigazgatásilag a XII. kerülethez tartozó, de a város lakosai számára könnyen megközelíthető (hiszen fizikailag Budakeszin, a Szanatórium utcában található) az Országos Rehabilitációs Intézet. A Budakeszi Egészségügyi Központ keretében is hamarosan beindulhat a fizioterápia, gyógytorna.

d) *közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése*

Budakeszin az általános iskola, a gimnázium, a nappali ellátásban résztvevők, a házi segítségnyújtásban résztvevők, valamint a bölcsődei, óvodai ellátásban részesülő gyermekek kapnak reggelit (tízórait), ebédet és uzsonnát a 2020. évi közbeszerzési eljárás lefolytatását követően megkötött 5 éves szolgáltatási szerződés alapján. Az ellátást a Kórház- és Menza Kft végzi.

Az étlapokat, menüsorokat minden esetben dietetikus szakemberek felügyelete mellett állítják össze – messzemenőig figyelembe véve a megrendelők és a fogyasztók igényeit, elvárásait. A cégcsoport a rendelkezésre álló feltételek mellett minden szolgáltatási területen képes és kész biztosítani a legkülönbözőbb diétás menüket is (tojás-, liszt-, tej érzékeny és hozzáadott cukormentes, pépes, epekímélő), amelyeket dietetikus bevonásával, a speciális előírásoknak

megfelelő körülmények között készítenek szakemberei. A városvezetés kiemelt figyelmet fordít a közétkeztetés rendszeres ellenőrzésére, nyomatékosan a minőségre fordítva a figyelmet.

Fontos megemlíteni, hogy: 2015. Január 1-jén lépett hatályba a közétkeztetésről szóló rendelet, amely részletesen szabályozza a többi között az iskolai menzákon, kórházakban adandó ételek elkészítését és tápanyagtartalmát.

A rendelet értelmében tilos egyebek mellett a szénsavas vagy cukrozott üdítő, valamint a magas zsírtartalmú húskészítmény felhasználása. Rögzítették azt is, hogy a közétkeztetésben nem tehetnek az asztalra só- és cukortartót, és előírták, hogy fokozatosan csökkenteni kell a napi bevitt só mennyiségét.

A jogszabály rögzíti az étrendtervezés szabályait, például, hogy az egymást követő kétszer tíz ételmezési nap főétkezéseiben egy ételsor csak egy alkalommal fordulhat elő. Állati eredetű fehérjeforrást minden főétkezésnek, bölcsődei étkeztetés esetén az egyik kísétkezésnek is tartalmaznia kell.

A felhasználási előírások, korlátozások és tilalmak szerint az italként kínált tejhez nem adható cukor, és a tea is csak meghatározott mértékben tartalmazhat hozzáadott cukrot. A szükséges folyadék az étkezések között ivóvíz, illetve ásványvíz lehet. A rendelet értelmében tejföl és tejszín kizárólag ételkészítéshez használható fel, bölcsődei étkeztetésben pedig nem adhatnak bő zsiradékban sült ételt.

A közétkeztetésben nem lehet felhasználni sótartalmú ételport, leveskockát, ételízesítő krémeket, pasztákat "állományjavításon vagy ételízesítésen kívüli célra". Nem adható továbbá 30 százaléknál magasabb zsírtartalmú, a 15 évesnél fiatalabbak számára 23 százaléknál magasabb zsírtartalmú húskészítmény. Az 1-3 éves és a 4-6 éves korcsoportok számára készített ételekhez sertés- és baromfiszirt sem lehet felhasználni.

A rendelet előírja azt is, hogy a közétkeztetőnek az étlapon fel kell tüntetnie minden étkezés energia-, zsír-, telített zsírsav-, fehérje-, szénhidrát-, cukor-, illetve sótartalmát, valamint az élelmiszerek jelöléséről szóló miniszteri rendeletben meghatározott allergén összetevőket. Részletesen rögzíti továbbá a diétás étkeztetés szabályait, az ételek elkészítésének személyi feltételeit, valamint a közétkeztetési rendelet hatósági ellenőrzését is.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sportról szóló 2004. I. törvény 55. §-a kimondja, hogy minden települési önkormányzat kötelező feladata illetékességi területén a helyi sporttevékenység támogatása.

Ennek formája:

- megfelelő helyi sportkoncepció meghatározása és megvalósítása
- együttműködés a helyi sportegyesületekkel
- a tulajdonában álló sportlétesítmények fenntartása, működtetése

- az iskolai sporttevékenység feltételeinek megteremtése

A budakesziek közül sokan tanulnak és dolgoznak Budapesten, mégis mindig igény volt helyi sportolási lehetőségre. A városnak egyre nagyobb szerepet kell vállalni a megfelelő körülmények biztosításában.

A sportlétesítmények között – az iskolák szabadtéri és termi lehetőségei mellett - meg kell említenünk - némi önkormányzati és szponzori segítséggel - a Viadal SE által létrehozott és gondozott műanyag sípályát, amely az időjárástól függetlenül biztosítja a síoktatás lehetőségét Budakeszin.

Az általános iskoláskorú gyerekek sportolási lehetőségei a legszámosabbak, több sportágban szerezhetik meg az alapismereteket, s korosztályukban – ha nem is megfelelő mennyiségben – versenyezhetnek is (elsősorban iskolai illetve diákolimpiai keretek között). 14 éves kor után - a labdarúgás, tenisz, asztalitenisz és a sí kivételével –iskolai keretek közé szűkülnek a lehetőségek. Vagyis: azok a gyerekek, akikben sikerült kialakítani a mozgás iránti igényt, akik megszerettek egy-egy sportágat, esetleg kedvük és tehetségük lenne magasabb szint elérésére is, lehetőség nélkül maradnak. Több sportág (pl. kézilabda, kosárlabda, úszás, küzdősportok) esetén az egyesületek megjelennek az oktatási intézményekben.

A város adottságai kiválóan alkalmasak a sportolásra, természetjárásra. Budakeszi rendelkezik sportpályával, amely az elmúlt években óriási fejlődésnek indult köszönhetően az elnyert pályázati összegeknek. A sportpályán tenispályák, futópálya, futballpályák (füves és műfüves) bringapark, „D” típusú sportpark találhatóak. Az uszoda tervei elfogadásra kerültek, a kivitelezés folyamatban van. A sportpálya szolgáltatásai a tenisz kivételével térítés mentesen vehetők igénybe.

Évente több sportesemény kerül megrendezésre, például a Kihívás napja, futball bajnokságok. Számos sportegyesület, sportkör tevékenykedik a városban:

- Aeroklub Farkashegy Sport Egyesület
- AikidoKids Ifjúsági és Szabadidő-sport Egyesület
- Budakeszi Általános Iskola Diáksport Egyesület
- Budakeszi Fűzfa Egyesület
- Budakeszi Kutyakiképző és Szabadidősport Közhasznú Egyesület
- Budakeszi Szivárvány Alapítvány
- DAFKE Alapítvány
- El Ballena Lovaspóló Egyesület
- EQUUS CABALLUS Alapítvány a Lovassportért
- Fiatalok Budakesziért Egyesület
- Football Club 98 Budakeszi
- GORDON AUTÓ MOTOR Sport Egyesület
- Gyerekköztársaság Egyesület
- Intermédia Motorsport Sport Egyesület
- Magyar Postagalambsport Egyesület A-47 Egyesület
- Makkosmáriai Sportegyesület
- Molnár Károly Vadásztársaság
- PRIZMA Duna Liga Alapítvány

- Pro Educatione Alapítvány a Budakeszi Nagy Sándor József Gimnáziumért
- Sárkánykard Kung-fu és Wu-shu Sportegyesület
- UWR TISZAVIRÁG VIZISPORT Egyesület
- Viadal SE
- Labdarugó Akadémia

A helyi sportélet szempontjából jelentős előrelépést jelent, hogy 2015 júliusban Amatőr Asztalitenisz Sportegyesület alakult a városban, így több mint 30 év után ismét van pingpong Budakeszin. 2019 évben létrejött a pingpong szakosztály is. Az Önkormányzat a képviselő-testület támogató döntése alapján alapító tagként vett részt az alakuló ülésen. Az egyesület hetente kétszer két órában tart edzéseket, gyermekek és felnőttek kategóriában.

További fejlesztésként megépült a Budakeszi Széchenyi István Általános Iskola Árpád fejedelem tér 2. szám alatti székhelyén a kosárlabda pálya. A város lakosai két, jól megközelíthető helyen található szabadtéri edzőtermet is használhatnak, az egyik helyszínen pedig ping-pong asztal is található.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális szolgáltatások keretén belül a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások közül településünkön a lakosság szám alapján az önkormányzat köteles biztosítani:

- étkeztetést;
- házi segítségnyújtást;
- családsegítést;
- nappali ellátást (Idősek Napközi Otthona);
- jelzőrendszeres házi ellátás.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A településen rendelkezésre álló közszolgáltatások nyújtása kapcsán nem tudunk ilyen esetről.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A település szociális ellátó rendszere a korábbiakban felsoroltak szerint biztosítja a rászorulóknak részére a pozitív diszkriminációt. Az eseti nőgyógyászati szűrést felváltotta a heti rendszeres szakellátás. A fertőző agyhártya gyulladás elleni védőoltás önkormányzati támogatása kidolgozás alatt van.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A városban élénk közösségi élet zajlik. A budapesti agglomerációra vagy Pest megyére jellemzőtől eltérően az átlagosnál magasabb gyermeklétszám jellemzi a Budakeszit és magas három vagy több gyermeket nevelők aránya is. Ezen családok szívesen vesznek részt a városi programokon, rendezvényeken. Virtuális csoportokon keresztül, elsősorban a közösségi médiában is számos önszerveződő kisebb-nagyobb közösség alakított ki csoportokat, elsősorban a facebookon.

Ilyen például: Budakeszi Szülők Klubja, Budakeszi Városunk, Budakeszi csevegő, Budakeszi Kismamák adok, veszek, csere-bere, Budakeszi adok-veszek, Budakeszi Védőnők, Budakeszi Anno, Budakeszi Ifjúsági Klub, Jó szívvel ingyen Budakeszin facebook csoport.

A közösségi élet színterei: Fő-téri park, játszóterek, Sportpálya, Himnusz szobor, Mammutfenyők, Generációk Háza, Erkel Ferenc Művelődési Központ, Nagy Gáspár Városi Könyvtár, Szent László Közösségi Ház, a helyi piac, Katolikus templom, Református templom, Helytörténeti Múzeum, Egyesületek Háza, Punktum Galéria, Közösségi tér.

Itt szükséges megemlíteni, hogy a művelődési központ jelenlegi épülete elavult és korszerűtlen, ezért az önkormányzat a művelődési ház környékén 6000 m² egybefüggő önkormányzati területet alakított ki saját forrásaiból a telekegyesítéseket követően. Így egy jogilag rendezett, egybefüggő, a korábbinál jóval nagyobb értéket képviselő 6000 m² áll a mindenkori budakeszi önkormányzat rendelkezésére, hogy ott egy, a város életét gazdaságilag, építészeti és közérzetileg is hosszútávra meghatározó beruházást valósíthasson meg.

Reményeink szerint ismét megvalósulnak a városi rendezvények, melyek nagyon népszerűek a lakosság körében, többnyire az Erkel Ferenc Művelődési Központ szervezésében kerülnek megrendezésre, ugyanakkor az Önkormányzat valamint az önkormányzati intézmények is aktívan közreműködnek a rendezvények lebonyolításában. Minden évben van városi farsang, városkarácsony, Családi nap fesztivál, a bajor jellegű Sörfesztivál, Erkel Napok, Gyermeknap, Majális, Mobilitás hete, Szent Mihály napi vigasságok. A helyi két nyugdíjasklub is heti rendszerességgel tart klubnapot a Művelődési Központban.

Az Erkel Ferenc Művelődési Központban 2013. december 18-án megnyílt a Budakeszi Ifjúsági Klub, melynek célja a fiatalok szabadideje hasznos eltöltésének biztosítása, programjainak szervezése.

Zsonglőr Klub szerdánként 15-16 óráig tart nyitva.

A városban a városvezetés évente több alkalommal tart Lakossági fórumot, közmeghallgatást. Ennek keretében a lakosságot érintő, foglalkoztató kérdésekről, problémákról, aktualitásokról kapnak tájékoztatást az érdeklődők. Valamennyi képviselőnek, valamint a polgármesternek, alpolgármesternek rendszeresen van fogadóórája.

A várost, a lakosságot Budakeszin a www.budakeszi.hu weboldalon keresztül tájékoztatják. A Budakeszi Hírmondó papíralapon jelenik meg havi rendszerességgel. Az Önkormányzat a Facebook oldalán is nyújt tájékoztatást.

2015-ben új színfolt Budakeszi életében a nyári színház, melynek egyik legfőbb értéke az, hogy széleskörű összefogással valósult meg. Közösségi produkció, mely hivatásos színészek mellett számos helyi civil közreműködésével jött létre pályázati, valamint önkormányzati forrásból finanszírozva.

A Város számos díjat alapított, különböző területek vonatkozásában, ezekkel a díjakkal is ösztönözve és aktiválva a helyi lakosságot, közösségeket.

Helytállás Budakesziért díj

Budakeszi Emlékérem

Budakeszi Oktatásügyért díj

Ifjúsági díj

Semmelweis díj

Budakeszi építészeti értékeiért díj

Virágos Budakesziért díj

Karácsonyi süteménysütő verseny díja

Családi Nap Fesztivál főzőverseny Vándorkupa

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Budakeszin nagyon sokan élnek olyan kertes épületekben, amelyekhez egy utcafronti bejárat tartozik, és az utcától befelé sorakoznak az egyes épületrészekhez tartozó udvarok. A tulajdonjogi forma jellemzően ezeknél az ingatlanoknál az osztatlan közös tulajdon. Ebből az együttélési formából rengeteg megoldandó konfliktus keletkezik, amelyekben a helyi jegyző hivatott eljárni. Etnikai konfliktusokról nem tudunk, de rendezetlen vagyoni jogi helyzetekből adódóan számtalan konfliktusról van tudomásunk.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A városban aktív civil élet zajlik, az egyházi és egyéb szervezetek mind az önkénteskedés mind az adományozás területén megmozdíthatóak, aktivizálhatóak. Elsődlegesen a HÍD Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat koordinálja-, közvetíti az adományokat, élelmiszerosztást, ruhaosztást. A Baptista Szeretetszolgálat, a Katolikus Karitasz helyi szervezete kiemelt figyelmet fordít az adományozásra. A helyi vállalkozók nagyobb ünnepek alkalmával lehetőségeikhez mérten adományokkal segítik a rászoruló személyeket, családokat.

Több alkalommal élelmiszeradományt osztottak különböző szervezetek, köztük a Nagycsaládosok Budakeszi Egyesülete, Nagycsaládosok Biatorbágyi Egyesülete, Baptista Szeretetszolgálat budakeszi szervezete. Budakeszi Város Önkormányzata megállapodást kötött a Magyar Élelmiszerbankkal, melynek eredményeképp az Aldi, valamint a Tesco élelmiszeráruházakkal élelmiszermentés történik. A mentett élelmiszer a rászoruló lakosok részére kerül kiosztásra

Budakeszin a Polgármesteri Hivatalban, a Generációk Házában, a Metodista Márta-Mária Idősek Otthonban, illetve a Bagolyvár- Szent László Közösségi Házban.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet tartalmazza közösségi szolgálattal kapcsolatos rendelkezéseket. A középiskola feladata és az intézmény vezetőjének felelőssége a tanuló választása alapján az 50 órás iskolai közösségi szolgálat megszervezése állami, önkormányzati, civil, nonprofit szervezetnél, illetve a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezetnél, középiskola magánszeméllyel kötött megállapodása alapján magánszemélynél vagy saját intézményben. Ennek keretében meg kell szervezni a tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok ellátását. A közösségi szolgálat keretei között:

- a) az egészségügyi,
- b) a szociális és jótékonyági,
- c) az oktatási,
- d) a kulturális és közösségi,
- e) a környezet- és természetvédelemi,
- f) a katasztrófavédelmi,
- g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős,
- h) az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési területen folytatható tevékenység.

A tanuló a közösségi szolgálatot a lakóhelyén lévő intézményben is teljesítheti.

A HÍD Szociális, Család és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ kidolgozott egy tevékenységi listát, ami az iskolai közösségi szolgálatban résztvevő diákok részére útmutatást ad a tevékenységek kiválasztásában. Leírja, hogy milyen típusú a feladat, kiket támogathatnak milyen típusú munkával, milyen időközönként. A résztvevő diákok tájékoztatón és felkészítésen is részt vehetnek.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nincs roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szolgáltatások elérése nehezített a település egyes területein lakók részére	Makkosmária és Nagyszénászug bevonása a helyi közlekedésbe
A tehetséges fiatalok támogatása	A városban élő tehetséges fiatal felnőttek támogatása, megtartása
A település előregszik, a folyamat megfordulását segíteni kell	A rászorulónak, fiatal családoknak bérlakás biztosítása (ingatlanvásárlás, felújítás)
A drága védőoltásokat nem mindenki tudja megfizetni	A rászoruló családok támogatása az egyes védőoltások ingyenessé tételével

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával, pl. Háló, a Budakeszi Gyermekekért Alapítvány, Dalotti Zsuzsanna) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2014	13863	bázis év
2015	13939	100,55%
2016	14182	101,74%
2017	14330	101,04%
2018	14624	102,05%
2019	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	7210	7812	15022	48,00%	52,00%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			399	2,66	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	1310	1251	2561	8,72%	8,33%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	243	261	504	1,62%	1,74%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	3991	4078	8069	26,57%	27,15%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	424	495	919	2,82%	3,30%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	1242	1727	2969	8,27%	11,50%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2014	2681	2434	110,15%
2015	2757	2459	112,12%
2016	2827	2492	113,44%
2017	2895	2528	114,52%
2018	2969	2561	115,93%
2019	n.a.	n.a.	-

A fenti adatokból látható, hogy a lakónépesség száma folyamatosan növekszik. A növekedést azonban nem a természetes szaporodás alapozza meg, mert a település lakossága elöregedő, hanem az öregedési index mutatja, hogy kevesebb gyermek születik, mint ahány 65 év feletti idős ember él a településen.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások				
Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2014	495	402	93,00	6,42
2015	562	437	125,00	8,58
2016	727	497	230,00	15,6
2017	661	482	179,00	12,02
2018	660	512	148,00	9,85
2019	n.a.	n.a.	-	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 67/A. § szól a **hátrányos helyzet megállapításáról**. Az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) * a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az a)-c) pontokban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A gyámhatóság (jelen esetben a jegyző) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását. Az államkincstár évente kétszer pénzübeli támogatást folyósít.

A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek joga van ahhoz, hogy fokozott segítséget kapjon a fejlődését hátráltató körülmények leküzdéséhez és esélyeinek növeléséhez, ezért a jegyző a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetet megállapító határozatához - annak a szülő, családbafogadó gyám vagy a nagykorúvá vált gyermek részére történő közlésekor - tájékoztatót mellékel a kapcsolódó jogosultságokról.

2018. évben 22 fő hátrányos helyzetű és 7 fő halmozottan hátrányos helyzetű, 2019. évben a 21 fő hátrányos helyzetű és 7 fő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek volt Budakeszin. A 2020. évben: hátrányos helyzetű gyermekek száma 10 fő.

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztettségét az alapellátások önkéntes igénybevételel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a **gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.**

A **védelembe vett kiskorú** Budakeszi gyermekek száma 2016. évben 3 fő, 2017. évben 21 fő, 2018. évben 25 fő és 2019. évben 21 fő volt. A védelembe vétel alatt álló gyermekek száma jelentősebb csökkenést nem mutatott 2019-ben. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők (RGYK) száma 2020-ban: 22 fő, ebből 2 H gyermek 10 fő, 3 H gyermek nincs a településen. A Gyámhivatal által megállapított hátrányos helyzetű 2 H besorolású kettő gyermek, akiket a Gyámhivatal védelembe is vett. Járásunkban jellemzően – néhány kivételtől eltekintve – az elsődleges problémát a gyermekek bevonása jelenti a családi konfliktusokba, a szülők közötti csatározásokba, a lojalitáskonfliktus a leggyakoribb. Tapasztalat, hogy a szülők szeretnék a gyermeket a másik fél ellen hangolni, a gyermek eszközzé válik egymás életének megnehezítésében. Gyakran a háttérben mentális problémák, vagy éppen anyagi természetű viták állnak. ezekben a helyzetekben a gyermekek érzelmileg sérülnek, hiszen ők mindkét szülőt szeretik, mindkettőhöz ragaszkodnak. Jellemző ezekre az esetekre, hogy több szakember, többfajta szolgáltatást nyújtva dolgozik együtt a gyermekek egészséges testi, lelki, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődése érdekében a családokkal, mert gyakran szociális, jogi, pszichés nehézségek egyszerre jelentkeznek. A Covid vírus következtében kialakult helyzet miatt általánosan elmondható, hogy a Családsegítő Szolgálatban megnövekedett a depressziós, lelki beteg, szorongó, alul motivált fiatalok és az értük aggódó hozzátartozók száma.

A **nevelésbe vétel alatt álló gyermekek** száma a településen (92) – járási viszonylatban – emelkedést mutat. Az esetmenedzserek a nevelésbe vett gyermekeknek a járásunkban élő vérszerinti szüleikkel gondozási kapcsolatban állnak, a nevelésbe vett gyermekeket meglátogatják a gondozási helyükön, kapcsolatot tartanak a gyermekvédelmi gyámmal, nevelőszülői tanácsadóval. Jellemzően már korábban nevelésbe vett gyermekek vérszerinti szülei költöznek a járásba.

Utógondozás során 5 gyermek családjába való visszailleszkedését segítették az esetmenedzserek a családsegítők bevonásával.

A **fogyatékosággal élő gyermekekről nincs statisztikai adat**, azonban a Széchenyi István Általános Iskola Napraforgó tagozatára évente kb. 6-8 Budakeszi gyermek jár.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2014	109
2015	100
2016	69
2017	64
2018	51
2019	32

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2020-ban rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma a településen: 22 Fő a HÍD Szociális, Család és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ nyilvántartása alapján.

Tekintettel arra, hogy 2015. évben 61 családból összesen 176 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, a jelenlegi rászorulóok száma jelentősen lecsökkent.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Új ellátási forma a minden újszülöttnak járó babaváró csomag, és a rászorultsági alapú születési települési támogatás. A 2019 februárja óta létező születési támogatás az azóta eltelt időben 18 családnak jelentett segítséget.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az ingyenes óvodai étkezésben résztvevők száma folyamatos csökkenést mutat: 2015-ben 512, 2016-ban 454, 2017-ben 464, 2018-ban 412, és 2019-ben 338 kisgyermek étkezett ingyen.

Az iskola 1-8. évfolyamán az étkezést ingyenesen igénybe vevők száma is csökken: 2017-ben 48, 2018-ban 39 és 2019-ben 24 gyermek részesült ellátásban. Az étkezést 50%-os mértékű kedvezménnyel 2017-ben 307 gyermek, 2018-ban 307 gyermek és 2019-ben 365 gyermek vette igénybe.

2020 szeptemberétől minden általános és középiskolás gyermek ingyenesen kapja a tankönyveket.

Az önkormányzat feladatkörébe tartozó szünidei gyermekétkeztetésben részesülők száma 2018. évben 18 fő volt átlagosan, és 2019. évben 6 főre csökkent.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben

- a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,
- az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Nagyon kevés a magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nincs szegregált lakókörnyezet a városban.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettség tényezői halmozottan jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérre is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapjaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségük miatt rendszeresen gyógyszert fogyasztó kisgyermekkel.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A csecsemőhalandóság csökkentésére és a népességnövekedés elősegítésére hozták létre ezt a világon egyedülálló védőnői hálózatot száz évvel ezelőtt. 2015. április 23-tól HUNGARIKUM a Magyar Védőnői Szolgálat, amely annyira egyedi, hogy ilyen komplex szervezet nincs még egy a világon. A magyar védőnők képzettsége kiemelkedően magas fokú és feladata széles körű. Például, Nagy-Britanniában a védőnő (Health visitor) csak hathetes korban veszi át a gyermeket a szülésznőtől, és iskoláskor kezdetén a „közösségi nővér”-e-nek adja tovább, Ausztriában pedig a szociális munkások látnak el hasonló feladatkört. Magyarországon kívül Finnországban vannak még hasonló szerepet betöltő nők, máshol a szülésznők látják el a várandós és gyermekágyas anyák gondozását.

A védőnők szerepe a családok egészségvédelme és a prevenció. A szakma szépsége, hogy gyermekekkel foglalkozhatnak, a nehézsége pedig az, hogy el kell nyerni a családok, az anyák bizalmát. Ez napi munka. Hitelesnek kell lennie.

Budakeszi Védőnői Szolgálatban összesen 8 védőnői állás van:

- 5 területi védőnői állás
- 3 főállású iskola védőnő

A védőnői ellátás feladatai és szakmai jelentősége

- A védőnői munka az alapellátás részeként a családok egészségének megőrzésére, segítésére irányuló **preventív** tevékenység, valamint a betegség kialakulásának, az egészségromlásnak a megelőzése érdekében végzett egészségnevelés.
- A védőnő a gondozási feladatait önállóan végzi, a különböző társszakmák képviselőivel együttműködve látják el a törvények és jogszabályok, módszertani útmutatók és a szakmai irányítás által meghatározott feladataikat.
- Önálló tanácsadásokat tartanak heti 2 alkalommal két órában. Gyermekek szakorvosokkal együttműködve végzik a tanácsadást, védőoltások beadását. Feladatukhoz tartozik a védőoltások szervezése, nyomon követése, adminisztrálása.

- A védőnőknek lehetőségük van arra, hogy a várandósság felismerésétől kezdődően figyelemmel kísérjék a családok életét, testi-lelki és szociális egészségét, egészen a gyermekek iskolás koráig, sőt az iskolavédőnői ellátásnak köszönhetően, a gyermek felnőttkoráig is. Továbbá a tanköteles korú, de iskolába nem járó 6-16 éves gyermekek és fiatalok gondozása is a területi védőnői ellátás része.

A 0-12 hónaposok védőnői gondozásában kiemelt szerepe van az anyatejes táplálásnak.

A szoptatás sikeres megvalósítása a szakemberek megfelelő felkészültségén, hozzáállásán és biztatásán is múlik.

Település	Az év folyamán első életévüket betöltötték 2019 évben										Begyűjtött anyatej mennyisége (L)	
	TÁPLÁLÁSA										Anyatejgyűjtő	Háztól-házig
	Szama összesen	0-3 hónapos -a 4. hónap betöltése előtti nap (0-119. napos) kor között				0-6 hónapos - a 6. hónapos kor betöltése előtti nap (0-179 napos) kor között						
		tej nem kapó	csecsemők száma*	csecsemők száma**	ipépet, főzeléket kap)	i tejet nem kapott)	csecsemők száma*	csecsemők száma**	főzeléket kap)	i tejet nem kapott)	(1.életévének betöltése előtti napon)	
45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.	54.	55.	56.	
Budakeszi	144	90	2	36	16	89	2	37	16	79	0	25
Összesen:	144	90	2	36	16	89	2	37	16	79	0	25

*A csecsemő születésétől kezdve kizárólag szopik, vagy lefejt anyatejet kap. Semmi mást nem kap, forralt vizet sem - szükség esetén vitamin, ásványi anyag, gyógyszer cseppek, szirup formájában engedélyezett.

**A csecsemő többségében anyatejet kap, de mellette kis mennyiségben vizet, gyümölcslevet, teát is - mást nem, kivéve szükség esetén a rehidrációs készítmény, vitamin-, ásványi anyagok, gyógyszerek (csepp-, vagy szirupkiszerezésű formában)

2019-ben a 6 hónapig kizárólag szoptatott csecsemők aránya 61 %, amely az országos átlaghoz mérten kiváló arány.

2019-ben a háztól házig a begyűjtött anyatej mennyisége 25 l.

A védőnőknek a Gyermekjóléti Szolgálattal, Óvodákkal, Bölcsődékekkel jó a munkakapcsolata. Szükség esetén részt vesznek esetkonferencián, megbeszéléseken. Szociálisan veszélyeztetett családokat többször látogatják közösen a Gyermekjóléti szolgálat munkatársaival.

A védőnői gondozás szakterületei:

- **Nővédelem**, ezen belül:
 - Családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás.
 - Anyaságra való felkészülés segítése.
 - Lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel.

- A nők felvilágosítása a szűrővizsgálatok fontosságára.
- **Várandós nők gondozása:** /külön jogszabályban foglaltak/
 - **Cél:** az anya és a magzat egészségi állapotának megőrzése, javítása, a várandós anya testi-lelki harmóniájának,
 - szociális biztonságának elősegítése, a veszélyeztető tényezők felismerése, megelőzése, a családi életre, szülői szerepre,
 - szülésre, a szoptatásra és a csecsemőgondozásra való felkészítés.
 - **a gondozás színtere:** a várandós nő otthona és a védőnői tanácsadó.

Védőnői feladatok:

- Anamnézis felvétele
- Várandós gondozási könyv kiállítása
- Vizsgálati eredmények összegyűjtése és dokumentálása a védőnő által vezetett várandós törzslapon
- Leletek, vizsgálati eredmények, észlelések és saját megállapítások rögzítése a Várandós anya gondozási könyvében
- Tájékoztatás az elvégzendő vizsgálatok céljáról, módjáról, helyéről, időpontjáról
- Tanácsadás az egészséges életmódra, helyes táplálkozásra, személyi higiénére, mentálhigiénére vonatkozóan
- Tájékoztatás a várandósság alatt kialakuló testi, lelki változásokról, teendők, tanácsok a normatív krízis feldolgozására vonatkozóan
- A vetélést, koraszülést befolyásoló tényezők, hatások ismertetése, megelőzési lehetőségek
- Felkészítés a szülésre, szülővé válásra, a gyermek fogadására, kiemelten a szoptatás fontosságára
- A gyermeket váró szülők tájékoztatása a családok által igénybe vehető szociális és egyéb karitatív támogatásokról

Vizsgálatok:

- Szomatometriás vizsgálatok: testsúlymérés
- Fiziológias vizsgálatok: vérnyomásmérés, pulzusszámlálás
- Vizeletvizsgálat
- Magzati szívhang vizsgálat
- A várandóست otthonában is felkeresik és tájékozódnak, hogy megfelelőek-e a körülmények az újszülött fogadására.
- Veszélyeztetett, ágyynyugalmat igénylő kismamák esetében a szükséges vizsgálatokat is elvégzik.

Várandósoknak várandós torna biztosított heti 1,5 órában, mely ingyenes.

*Fotó kismama torna
2019. évben 125 fő várandós tornázott*

Gyermekágyas anya és újszülöttjének gondozása

- **Cél:** A hazaérkezést követő 24-48 órán belül történik meg az első védőnői látogatás. Ezt követően 6 hétig hetente, illetve szükség szerint látogatjuk a családot. Figyelemmel kísérjük az újszülött és az anya szomatikus és pszichés állapotát.
- **A gondozás színtere:** első sorban a gyermekágyas anya otthona, szükség és igény esetén a védőnői tanácsadó
- **Védőnői feladatok:**
 - Gyakorlati és elméleti segítséget nyújtanak az újszülött gondozásban, különös tekintettel a bőr, szem és köldök ápolására, valamint a mindennapi tevékenységek során felmerülő problémák megoldására.

Csecsemők gondozása:

- **Cél:** a csecsemő egészségének megőrzése, a veszélyeztetettség és a szövődmények megelőzése, illetve a problémák megfelelő időben történő felismerése, a családi kötődés kialakításának segítése és szocializációs folyamat támogatása.

Az élve születések száma Budakeszin 2019-ben 136 volt. Otthonszülés 3 alkalommal volt, mind a három esetben szabályosan dokumentált, tervezett, szaksegítség által lebonyolított és szövődménymentes szülés történt.

- **A gondozás színtere:** gondozottak otthonában és a védőnői tanácsadóban egyaránt. A családlátogatás és a tanácsadásokon való megjelenés, egyéni gondozási terv alapján, illetve szükség szerint történik.
- **Védőnői feladatok:**
 - A csecsemő szomatikus, pszichés és szociális fejlődésének nyomon követése
 - Státuszvizsgálatok elvégzése: 1,2,3,4,6,9,12 hó
 - Szoptatással kapcsolatos tanácsadás
 - Táplálási tanácsok
 - Csecsemőgondozás
 - Érzékszervek vizsgálata: látás és hallásvizsgálat
 - Rachitis és caries profilaxis
 - Higiénés tanácsadás, betegségek megelőzésére vonatkozó tanácsok
 - Krónikus betegek gondozása
 - Védőoltások
 - szervezése,
 - lebonyolítási feladatok és
 - tájékoztatás a védőoltásokkal kapcsolatban.
 - Felvilágosítás a szociális juttatásokkal kapcsolatban
 - Szükség esetén környezettanulmány készítés
 - Elsősegélynyújtás

Kisdedek és kisgyermek gondozása

- **Cél:** a kisdedek és kisgyermek egészségének megőrzése, testi, lelki fejlődésének nyomon követése, a veszélyeztetettség és a szövődmények megelőzése, illetve a problémák megfelelő időben történő felismerése, szükség esetén más szakmaterületek bevonása a problémák megfelelő kezelésének érdekében.
- **A gondozás színtere:** státuszvizsgálatok alkalmával a védőnői tanácsadó, illetve igény és szükség szerint a családok otthona.
- **Védőnői feladatok:**
 - A kisdedek és kisgyermek szomatikus, pszichés és szociális fejlődésének nyomon követése.
 - Státuszvizsgálatok elvégzése: 1,15 hó, 2 éves 2,5 éves, 3, 4, 5, 6, és 7 éves korban, ha nem ment iskolába.
 - Egészség megőrzési, betegség megelőzési tanácsok.
 - Táplálási tanácsok.
 - Nevelési tanácsok, szokások kialakítása.
 - Védőoltások:
 - szervezése,
 - lebonyolítási feladatok és
 - tájékoztatás a védőoltásokkal kapcsolatban.
 - Tájékoztatás a gyermekek napközbeni ellátásával kapcsolatban: a bölcsődei, óvodai és iskolai ellátás lehetőségei. Az intézményi körülményekkel kapcsolatos tájékoztatás. A családok felkészítése az elvárásokra, valamint a gyermekek kiegyensúlyozott érzelmi életének elősegítése.

A szűrési rendszer megváltozott, 2017-ig a gyermeket 1, 3, 6, 12 és 24 hónapos korában nézték meg, kétéves kora után pedig évente, egészen addig, míg iskolába nem ment. 2019-ben meg kellett vizsgálni a 1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 15, 18, 24 és 36 hónapos korú gyermekeket, utána szintén évente, amíg el nem kezdi az iskolát. Ha ez hétéves korában következik be, akkor addig.

Budakeszin **2019** év folyamán elvégzett szűrővizsgálatok száma 0-7 éves korig: **1947** fő.

Az iskola védőnője a jogszabályokban leírtak szerint végzi munkáját.

Az előírt tisztasági vizsgálatok, kötelező védőoltások és a megjelölt korcsoportokban végzett szűrővizsgálatok rendszerben megtörténtek mind a három iskolában.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Jelenleg Budakeszin három gyermekorvos lát el szolgálatot. (dr. Bartos Mária - 802 főt, dr. Nazim Tan - 622 főt, dr. Ambrus Katalin - 949 főt lát el). Nincs betöltetlen házi orvosi praxis a városban.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Budakeszi városában 2 bölcsőde és 3 óvoda gondoskodik a kisgyermekek ellátásáról.

A Mosolyvár Bölcsőde férőhelyeinek száma 112 fő, a Budakeszi Bölcsődébe maximum 38 kisgyermek járhat. A Mosolyvár Bölcsőde intézményvezetője a férőhelyek minél jobb kihasználtságára törekszik. Ennek érdekében játszócsoportot, időszakos gyermekfelügyelet vezet be 2020. évben, valamint a szülővé válást támogatja előadásokkal, a gyermekek szakszerűbb ellátása érdekében baba-mama konzultációt tart. Újabb gyógypedagógusi státusszal a korai fejlesztés terén komoly előre lépéseket lehetne elérni. A Mosolyvár Bölcsődébe más településekről, Perbálról és Remeteszőlősről is érkeznek gyermekek, mely az önkormányzatok között létrejött feladatellátási szerződés alapján. Korai fejlesztésre az intézmények keretein belül nincs lehetőség, azt a pedagógiai szakszolgálat rendeli el.

A Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tagintézménye működésének hosszú évek óta Budakeszin ad helyt Önkormányzatunk, mely nagy segítséget nyújt a kisgyermekes és segítségre szoruló gyermekek szüleinek.

Budakeszi településen 2 önkormányzati és 1 német önkormányzati fenntartású óvoda látja el a gyermekeket közel 100% kihasználtsággal.

A Pitypang Sport Óvodában 275 kisgyermeket nevelnek. A gyermekek fejlesztését 1/2 állású pszichológus és 1/2 állású logopédus segíti. SNI-s gyermekeket az intézmény nem fogad.

A Szivárvány Óvoda 199 kisgyermek nevelésére alkalmas. A óvodapedagógusok mellett 2 gyógypedagógus és 1/2 állású pszichológus segít a gyermekek fejlesztésében. Hallás és szemészeti vizsgálatokra lenne szükség az intézményben, valamint a korai fejlesztés bővítésére. A Tarkabarka Kunterbunt Óvoda 150 kisgyermeket lát el, fejlesztő pedagógus hiányában SNI-s gyermekeket nem tud fogadni.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti szolgáltatás keretében összetett feladat-ellátás történik, melyet a HÍD Szociális, Család és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ lát el más, környező településekkel együtt:

- a szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez
- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- támogatja a gyermekjogi képviselő munkavégzését.

A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat 2019. évi munkája a statisztikai számok tükrében:

Az ügyfélforgalom, vagyis a megjelent és ellátott ügyfelek (igénybevevők) száma

Az alábbi táblázatból látszik, hogy a folyamatos gondozást igénylő esetek magas aránya a komplexebb kezelést kívánó többrétű problémák létre utal. Életkor szerinti megoszlás tekintetében a kisiskolás ill. kamaszgyermeket nevelő családok, a 35-49 év közöttiek aránya kiemelkedő. A nyugdíjas korúak aránya az ügyfélkörön belül csökkent a tavalyi évhez képest- a Generációk Házának idősellátási szolgáltatásai és programjai sokuk életében segítséget, megoldást jelentenek, és már nem igénylik a korábbi mértékben a szolgálat támogatását.

Budakeszi településen a szolgálat fenti személyi feltételekkel, ill. a központnál igénybe vehető speciális szolgáltatásokkal, szakmai támogatással 2019-ben 384 ügyfelet látott el, amelyek között 153 fővel együttműködési megállapodás alapján, folyamatos segítő munkát végzett, 231 fő pedig akár évente többször is, de alkalmi jelleggel vette igénybe a támogatást. A 2018-as évhez képest az ügyfélforgalom nagyságrendileg nem változott, viszont az együttműködési megállapodás alapján gondozott esetek aránya megfordult: csökkent a szolgáltatást alkalmi jelleggel igénybevevőkéhez képest. Ennek a változásnak az egyik oka a szakmai protokoll újabb előírásaiban keresendő: kötelező havi 3 személyes találkozásnak megfelelő sűrűséggel találkozni az ügyfelekkel, családokkal, ami sokszor a dolgozó szülők, felnőttek időbeosztása, akadályoztatása miatt nem kivitelezhető – őket „egyszeri”, de visszatérő esetként tartják nyilván. A másik ok a Központ által biztosított speciális szolgáltatások széles és elérhető köre, amely hathatós segítséget nyújt az ügyfél által hozott problémák kezelésében.

Budakeszi, 2019. év – a szolgálatnál megjelent igénybevevők száma

életkor szerint	0–2 éves	3–5 éves	6–13 éves	14–17 éves	18–24 éves	25–34 éves	35–49 éves	50–61 éves	62 éves és idősebb	összesen (fő)
megállapodás alapján igénybevevők	1	5	27	22	9	11	54	11	13	153
egyszeri (eseti) alkalommal igénybevevők	0	4	23	17	8	24	80	29	46	231
összes igénybevevő	1	9	50	39	17	35	134	40	59	384

Családi összetétel tekintetében az ügyfélkör jellemzőiről az alábbi táblázat ad képet. Megfigyelhető az egyedülállók viszonylag magas száma – esetükben pl. egy munkahelyvesztés, hosszabb betegség súlyosabb krízist jelent, mint akik családban, több fős háztartásban élnek, és összefogással támogatják a nehéz helyzetbe került családtagot. Előfordul az is, hogy pont egy válást követően egyedül maradt személyek keresik fel a szolgálatot, amikor az új élethelyzet okozta kihívásokkal való megküzdésben igényelnek segítséget, iránymutatást - akár életvezetési tanácsok vagy ügyintézők, anyagi támogatások formájában. Az 1-2 gyermeket nevelő hozzánk forduló családok aránya Budakeszin a legmagasabb: gyakran első gyermek(ek) születését követő családi életciklus váltásból adódó újabb családi szerepek, azokból következő feladatok okoznak feszültséget a szülők között, gazdasági és párkapcsolati téren is. Ebben az életszakaszban gyakran fogalmazzák meg kihívásként a szülői kompetenciáik kialakítását, nevelési stílusuk családön belüli összehangolását.

Budakeszi, Tök, Budajenő, Remeteszőlős, Telki, Pilisjászfalu, Tinnye 2019. év – a szolgálatnál együttműködési megállapodás alapján gondozott családok családszerkezete

családi összetétel	családok száma Budakeszi	családok száma Tök	családok száma Budajenő	családok száma Remeteszőlős	családok száma Telki	családok száma Tinnye	családok száma Pilisjászfalu
egyedül élő	10	2	10	2	3		1
házastársi, élettársi kapcsolatban élők gyermek nélkül	6	4	1	2			
házastársi, élettársi kapcsolatban élők 1-2 gyermekkel	24	2	6	1	2		1

házas társi, élettársi kapcsolatban élők 3 vagy több gyermekkel	13	3	2	0	2	5	
egy szülő 1-2 gyermekkel	25	8	2	1	3	2	
egy szülő 3 vagy több gyermekkel	1	1	3	1	2		
egyéb, fenti kategóriába nem sorolható családszerkezet	9	3		2			1
összesen	88	23	24	9	12	7	3

A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének irányait, az eszközként használt módszerek kiválasztását, a segítségnyújtás formáit a felmerülő problémátípusok, a veszélyeztetettség okai határozzák meg.

Statisztikai adatainkból jól látszik, hogy a gyermekek körében a leggyakrabban a családon belüli – szülők, szülő-gyermek, egyéb családtagok közötti konfliktushelyzet, ill. leggyakrabban magatartás- és teljesítményzavar, életviteli problémák okoznak olyan nehézséget, hogy a család vagy a jelzőrendszer szükségesnek érzi a külső segítség bevonását a gyermek érdekében.

Települési sajátosság az ország különböző részeiről érkező családok letelepedése, és azok gyermekeinek beilleszkedési nehézsége, magatartás-, és teljesítményzavara, akik az agglomerációval együtt járó lehetőségek reményében gyakran nem megfontolt lépések sorozataként váltanak lakóhelyet.

Teljesen hétköznapi jelenség az egészen a prepubertás kortól jellemző kontrollálatlan –jobb esetben alulkontrollált- internethasználat olyan feldolgozhatatlan mértékű és tartalmú információdömpinggel terheli a fiatalokat, amire sem ők, sem a szüleik, sem a pedagógusok nincsenek felkészülve. Az ezzel kapcsolatos, prevenciós célú felvilágosító előadásoknak fontos szerepe van, azonban a szülői figyelem, jelenlét hiányát nem pótolhatja semmi. A világhálón, közösségi oldalakon terjedő-zajló pl. káros hatású játékok ellen a legnagyobb védelmet a megtartó erejű családi kötelékek, hiteles bizalmi személyek, következetesen képviselt egészséges értékrend jelentik a gyermekek, fiatalok életében. A virtuális világra fordított aránytalanul sok időmennyiség is előbb utóbb negatív hatással lesz a használó teljesítményére, megváltoztatja szociális kapcsolatait, szokásait, kórosan beszűkítheti érdeklődését. Mindez gyakran elsőként iskolai viselkedésben, ill. értékelésben érhető tetten oly módon, hogy arra a felnőtt-környezet is felfigyel.

A **szülői elhanyagolás** - fizikai ellátás vagy elvárható, a gyermek valós szükségleteihez illeszkedő törődés, figyelem tekintetében is minden tizedik gondozott Budakeszin élő gyermeknél megjelent elsődleges problémaként.

A **lelki-mentális** jellegű problémák (pl. kamaszkori depresszió), családon belüli bántalmazások, elhanyagolás (érzelmi, fizikai), életviteli gondok (pl. alkohol, drogabúzus) szintén komoly arányban előfordulnak. A konkrét eseteket megvizsgálva azt tapasztalta a Szolgálat, hogy ezek a problémák ritkán járnak egyedül: az életviteli, családi-kapcsolati konfliktusok, az elhanyagolás, az anyagi jellegű gondok kimutathatóan „hozzák” az egyéb tüneteket, nehézségeket is a gyermekek, ill. családjaik életében: sokszor az iskolában, óvodában mutatott tünetek jelzik, hogy a szülők működése diszfunkcionális, pl. egzisztenciális nehézségek vonják el a figyelmet a gyerekekről és a nevelésről.

Egyre több gyermek születik hátrányos körülmények közé, nő a perifériára szorult családok száma. A gyerekek viselkedés és magatartás zavarához vezet, ha családon belül elhanyagolják őket, nem megfelelően működik a szocializációjuk. Mindezek az iskolai teljesítménycsökkenésben, agresszióban nyilvánulnak meg. Egyre gyakoribb a helytelen életmód, a családon belül kialakult feszült légkör, a nem megfelelő kommunikáció a családtagok között (elbeszélnek egymás mellett, nem ismerik fel a másik problémáját). A gyerekek céltalanná válnak, családon belül nem találnak érzelmi támaszra.

A jelentkező gyermeknevelési problémák mögött nem egy esetben találkozunk a gyermekek **érzelmi elhanyagolásával**, aminek egyenes következménye a negatív viselkedési formák megjelenése. Az valószínűsíthető az ilyen esetekben, hogy a szülő nem rendelkezik nevelési eszközökkel/képességekkel, vagy amivel rendelkezik az nem elég hatékony. A szülő szerepek erősítése érdekében a tanácsadás, a tájékoztatás, az információnyújtás, a segítőtbeszélgetés, ill. más szolgáltatáshoz irányítás mind szóba jöhetnek megoldásként.

Az érzelmi elhanyagolás okai kereshetők a szülők szocializációs hiányaiban, vagy a szülők túlhajszolt munkavállalásában, az ebből adódó frusztrációban, vagy a jövedelemmel történő szeretetpótlás, mint eszköz alkalmazásában probléma kísérője. Az érzelmi elhanyagolás megszüntetése érdekében minden esetben szükséges a szülő pszichés, mentálhigiénés támogatása is. **Fizikai elhanyagolás** is előfordult a gondozott gyermekek körében, de általában nem, mint elsődleges probléma jelenik meg, hanem a szülők életvitelében jelentkező probléma kísérője. Ha fizikai elhanyagolással találkozunk, mindig vizsgálják a család szociális helyzetét, és a lehetőségeik feltárása után segítséget nyújtanak a különböző ellátásokhoz való hozzájutásban, ill. erősítik a szülői felelősségvállalást.

Budakeszi, Tök, Budajenő, Remeteszőlős, Telki, Tinnye, Pilisjászfalu településeken 2019. évben a szolgálatnál együttműködési megállapodás alapján gondozott családokat/háztartásokat érintő elsődleges probléma a család vagy egyén fő problémáját jelöli, amely mellett lehet (és jellemzően van is) egy vagy több másodlagos problémátípus is, amelyek megoldásán a szociális segítő munka keretében foglalkoznak. A családi-kapcsolati konfliktusok (válás, családtagok közötti súlyos érzelmi feszültségek) itt is első helyen szerepelnek - mindegyik településen évek óta növekszik a mértékük. Az anyagi természetű problémák, életviteli gondok szintén jellemzőek. Továbbá ezek azok a problémák, amelyek az esetek többségében nem járnak egyedül. Gyakran fordulnak a Szolgálathoz válási időszakban a lakosok, amikor a kapcsolati konfliktusok a párt és az esetleges gyermekeket is megviselik lelkileg is, ill. egy ehhez társuló vagyongegosztási, gyermek elhelyezési vita mentálisan, egzisztenciálisan is komoly megoldandó kérdések elé állíthatja a szereplőket.

Elhúzódó krízisekben munkahelyvesztés, alkoholabúzus megjelenése sem ritka, és csak tovább súlyosbítják a megélhetési nehézségeket. Ilyenkor pl. a központ családkonzultációs, terápiás ill. válási mediációs támogatása, ingyenes, pártatlan jogi tanácsadása is felajánlásra kerül. Tapasztalatok szerint a felnőtt korúak esetében megjelenik pl. a foglalkoztatással kapcsolatos problémakör is.

A családon belüli erőszak egyik megjelenési formája továbbra is, amikor a szülők között fordul elő fizikai erőszak. Hatósági jelzéssel és személyes megkereséssel egyaránt találkozik a Szolgálat. Elsősorban az anyák fizikai bántalmazása, de a kölcsönös fizikai agresszió esete is előfordult. Ilyenkor kellő információ nyújtásával, tanácsadással, gondozással, szülői kompetenciák erősítésével, pszichológiai ellátás, jogi tanácsadás biztosításával tudnak segíteni, ill. hatósági intézkedést kezdeményeznek.

A házasság és válási konfliktusok, ill. ebből fakadó gyermek elhelyezési, kapcsolattartási viták is folyamatosan jelen lévő, sőt növekvő számú problémátípusok. Ezen helyzetek –különösen ha elhúzódnak, - a gyermekek lelki bántalmazását is okozhatják. A konfliktusok, nézeteltérések megoldása érdekében minden esetben konfliktuskezelési módszerekkel próbálnak segíteni, a mediáció lehetőségét kínálják fel. A mediációt a központ szolgáltatásaként vehetik igénybe az ügyfelek.

Továbbra is kihívást jelentenek azok a családok, ahol a szülők **mentális, pszichés problémákkal** küzdenek. Ezekben az esetekben az érintettek belátási képességének (betegségükből adódóan) hiánya miatt és az ellátó rendszer sajátosságaiból fakadó nehézségek sok esetben gátjaik a hatékony megoldásnak.

Ugyanígy komoly erőfeszítést igényelnek, és gátolják az együttműködést az olyan esetek, amikor a szülők maguk helyett az ügyvédek útján akarnak kapcsolatot tartani a családgondozóval. Az elmúlt év negatív tendenciája volt, hogy egyre több család zárkózik el az együttműködéstől. Ilyen esetekben, ha többszöri együttműködési próbálkozás sem vezet eredményre, jelzéssel, védelembe vételi javaslattal kell élni a gyámhivatal felé.

A **foglalkoztatottsággal** kapcsolatos esetek száma csökkenést mutat, aminek egyik oka a munkavállalók számára kedvező munkaerő piaci változásoknak tudható be.

Budakeszi, 2019. évben megvalósult **szakmai tevékenységek** számai

igénybevett szakmai tevékenységek megnevezése	2019. év összesen (alkalom):
segítő beszélgetés	1090
információnyújtás	485
tanácsadás	723
Esetmegbeszélés, esetkonferencia	124
adományközvetítés	125
ügyintézéshez segítségnyújtás	185

családlátogatás	323
közvetítés másik szolgáltatáshoz	65
közvetítés pénzbeli ellátásokhoz	34
közvetítés természetbeni ellátásokhoz	39
konfliktuskezelés	72
közvetítés gyermekjóléti központhoz	2
kríziskezelés	28
munkavállalási, pályaválasztási tanácsadás	45
más intézmény felkérésére környezettanulmány készítés	17

Az ellátórendszert érintő átalakulásból adódó új feladatok, szervezeti nehézségek ellenére 2019-ben is hangsúlyt fektettek a prevenciós célzatú szabadidős tevékenységekre gyermekek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében. A **prevenció** egyik legfontosabb eszköze a csoportok, klubok, szabadidős programok szervezése, kivitelezése, valamint az ezekhez való hozzájutás segítése az ügyfelek ill. lakosság számára.

Alapvető feladat, hogy a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat minél több **helyi rendezvényen képviseltesse magát**. Ezzel kettős célt kívánnak elérni: egyrészt az intézmény ismertségének (szakmai és emberi tekintetben egyaránt) növelését, hogy a budakeszi lakosok már ismerősként fordulhassanak a Szolgálatához, ha problémájuk adódik; másrészt a szabadidős programok szervezésével a gyerekek minél tartalmasabb időtöltését szeretnék segíteni, mely egyben prevenciós tevékenység is. A Központ a Generációk Házával közösen az alábbi tevékenységeket tervezték közösségi szolgálatot teljesítő diákok bevonásával:

- Farsangi kézműves készülődés: álarckészítés, fánk sütés és evés a Generációk Házában gyerekek és idősek részvételével.
- Húsvéti készülődés: kézműves foglalkozást, játékos kerti tojáskereső versenyt szerveztek a Generációk Házában gyerekek és idősek örömeire.
- A Gyermeknap városi rendezvényen a sátorban kézműves foglalkozást tartottak, a mellette lévő területen ügyességi és logikai játékokat szerveztek, édességgel jutalmazva a résztvevőket.
- A Családi napon természetes anyagokból játékfigurákat készítése a sátorban a gyerekek.
- A nyári gyermekétkeztetés lebonyolításában való részvétel
- A nyári gyermekétkeztetéshez kapcsolódóan a nyári szünetben egyhetes Erzsébet napközis - tábor szervezése a gyermekétkeztetésben résztvevő ill. az ügyfélkör gyermekei számára, amelyet az Erzsébet Program pályázatát megnyerve kerülhet finanszírozásra. Minden nap változatos és tartalmas foglalkozások szervezése számukra, színvonalas programokkal.

- Budakeszin Városi Adventi Ünnepe-en való részvétel, ill. ezt megelőzően a Budakeszi Önkormányzattal közösen TESCO-s Élelmiszerbankos adománygyűjtésben és kiosztásban közreműködés.
- A Budakeszi Karitasz jóvoltából tartós élelmiszercsomagot osztása az év végén a rászoruló családoknak.

2020. február folyamán került megrendezésre az Éves Szakmai Tanácskozást Budakeszin, Tökön, Budajenőn, Telkiben, Remeteszőlősen, Pilisjászfalun és Tinnyén a települések szociális és gyermekvédelmi rendszerének egységes áttekintése céljából. Az Éves Intézkedési Terv a tanácskozások tapasztalatai, javaslatai alapján készült el.

2020-ban a jelzőrendszerrel történő együttműködés még szorosabb lett. A kollégák munkájának köszönhetően a társintézményekből folyamatosan érkeznek a jelzések, különösen a köznevelési intézmények aktívak.

A felnőttek tekintetében még a jelzőrendszer kevésbé érzékeny, de folyamatos információnyújtással, figyelemfelhívással igyekeznek elérni, hogy jelzőrendszeri tagok a nagykorú személyek esetében is gyakorolják a jelzési kötelezettségüket. Egyes háziorvosokkal példaértékű az együttműködés. A jelzésekben családi konfliktusokra, anyagi és életviteli nehézségekkel küzdő személyekre hívták fel a figyelmet, és kérték a segítséget.

Budakeszi, Tök, Budajenő, Remeteszőlős, Telki, Pilisjászfalu, Tinnye (összesítve)- 2020. évben a jelzőrendszer tagjai által küldött **0-17 évesekkel kapcsolatos írásos jelzések száma:**

Jelzést küldő jelzőrendszeri tagok	Jelzés szám 2016	Jelzés szám 2017	Jelzés szám 2018	Jelzés szám 2019	Jelzés szám 2020
Egészségügyi szolgáltató	19	9	8	13	7
Ebből: védőnői szolgálat	12	7	4	4	0
Közoktatási, köznevelési intézmények	22	31	22	23	25
Átmeneti gondozást biztosítók	0	0	1	0	0
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	1	0	7	8	6
Rendőrség	13	20	7	10	11
Ügyészség, bíróság	0	0	0	8	0
Egyház, alapítvány	0	0	3	0	0
Munkaügyi hatóság			1	0	0
Pártfogó felügyelői szolgálat				3	0
Állampolgár	0	4	14	10	6
Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	4	7	16	17	3
Összesen:	61	78	83	96	58

Budakeszi, Tök, Budajenő, Remeteszőlős, Telki, Pilisjászfalu, Tinnye – 2020. évben a gondozott gyermekek körében a veszélyeztettség fő okainak megnevezése, megoszlása

veszélyeztettség fő oka	összes érintett gyermek Budakeszin (fő)	összes érintett gyermek Tökön: (fő)	összes érintett gyermek Budajenőn: (fő)	összes érintett gyermek Remeteszőlősön: (fő)	összes érintett gyermek Telkiben: (fő)	összes érintett gyermek Pilisjászfalun (fő)	összes érintett gyermek Tinnyén (fő)
nevelési probléma	10	1					7
szülők, család életvitele (szenvedélybetegség, antiszoc. viselkedés)	4	1	1	6			1
családi konfliktus	23		4	2	6	2	1
szülő(k) betegsége							
gyermek családon belüli szexuális bántalmazása							
gyermek családon belüli lelki bántalmazása	3						
gyermek családon belüli fizikai bántalmazása	2						
gyermek fizikai elhanyagolása	3						
gyermek lelki elhanyagolása	5				3		
egyéb személyek, rokonok általi veszélyeztetés							
egyéb személyek, rokonok általi veszélyeztetés							

iskolai kirekesztés, erőszak	2					1	
kortárs csoport negatív hatása							
elégtelen lakáskörülmények							
kilakoltatás veszélye							
munkanélküliség							

Az anyagi problémákkal küzdők száma jelentősen nem emelkedett, azonban a nehéz élethelyzetben lévőeknek, alig-alig van lehetőségük javítani helyzetükön. Az állandósult egzisztenciális bizonytalanság felerősíti vagy „megteremtheti” a család egyéb működési zavarait is, így veszélyeztetve esetlegesen az abban élő gyermeket. A családok valamilyen formában alkalmazkodnak körülményeikhez, rátanulnak az új életformában való működésre - elfogadható vagy kevésbé szerencsés módokon. Ilyen esetben a jelzőrendszer és a családsegítő szerepe, feladata is megnő, beavatkozással, tanácsadással megelőzhető a problémák további súlyosbodása.

A Szolgálat eseteit áttekintve egyre több a családi konfliktussal, válással, kapcsolattartási problémákkal terhelt családok száma. Eluralkodó szemléletté kezd válni a „győzni minden áron”. A családoknál egyre gyakrabban felszínre kerül a bántalmazás, és a gyermek eszközként való használata a szülők harcában.

Családterápia:

2019-ben 35 fő (16 család) vett részt terápián összesen 111 alkalommal a járás 8 településéről.

A 35 fő közül Budakeszről 10 fő, Pátyról 11 fő, Tökről 2 fő, Biatorbágyról 2 fő, Telkiből 1 fő, Nagykovácsiból 5 fő, Remeteszőlősről 4 fő érkezett terápiába.

Utcai szociális munka:

2019 évben a korábbi évek gyakorlatának megfelelően egyéni és csoportos foglalkozásokat egyaránt szervezett a Szolgálat, immár szoros együttműködésben a 2018. szeptemberében elindult Iskolai Óvodai Szociális Segítő teammel. Az elmúlt esztendőben Zsámbékon (35 fő), Budajenőn (23 fő), Budakeszin (41 fő), Budaörsön (50 fő) tartott a Szolgálat iskolai keretek között csoportos foglalkozásokat, amelyeknek a középpontjában továbbra is a drogprevenció, közösség építés, internetes tevékenységekkel kapcsolatos tudnivalók, szexuális felvilágosítás, stresszkezelés, együttműködést elősegítő feladatok valamint kommunikációs kompetenciák fejlesztése adta a munka gerincét.

Az iskolán kívül a szabadidős csoportfoglalkozások továbbra is a fiatalok és kevésbé fiatalok rendelkezésére álltak, mozgáskultúra, testtudatosság fejlesztésre, valamint a stressz levezetésére,

önmaguk megismerésére irányuló, összetett foglalkozás-formák keretében. Természetesen a péntek esténként, heti rendszerességgel megtartott Harcosok Klubja is elérhető szolgáltatás. 2019-ben 26 fő vette igénybe, ki-ki alkalmoszerűen vagy heti rendszerességgel.

Emellett az intézményi szintű kötelezettségek teljesítésében is részt vállalt a Szolgálat; a Keszi Köszövényes tábor (nyári napközis tábor) 20 fős gyerek résztvevőinek biztosított egy hetes programot a Központ egyéb területein dolgozó kollégáival együtt.

A 18 év alatti korosztálynak szóló szolgáltatásokat tovább bővítették a szülőknek, felnőtteknek szóló csoportos tréningjeink palettájával. Budakeszin két – egyet januári kezdéssel, egyet pedig szeptember végi indulással - kezdő kommunikációs készségfejlesztő csoportot indítottak Normális Család címmel, egyenként 16 fős létszámmal, és egy haladó csoportot – április –, amelyet a kezdő csoporton már részt vett ügyfelek számára szerveztek, szintén 16 fő részvételével. Ehhez csatlakozott két kihelyezett tréning is. Az egyik Pátyon egy egész napos tréning keretében, Alma a Fájától címmel, 11 résztvevővel. Valamint a Telkin az Iskolai és Óvodai Szociális Segítőkkal szoros együttműködésben a második osztályos gyerekek közösség fejlesztése mellett az osztályfőnök közreműködésével 10 szülőt is sikerült bevonni a Normális Család tréningbe. Ezek a szolgáltatások folyamatosan elérhetőek, igény szerint helyben is tudja a Szolgálat biztosítani, megfelelő számú jelentkező esetén.

A csoportos tevékenységek mellett egyéni és páros konfliktuskezelő üléseken is segítik a járásban élőket. Válás közeli helyzet esetén és kapcsolattartási nehézségek kapcsán tudtak segítséget nyújtani 8 fő részére. Alacsony küszöbű ellátásban 41 fővel beszélgettek el, tartottak számukra rendszeres módszertani képzést, hogy a fennálló élethelyzetüket élhetőbbé tudják tenni.

település	ellátottak száma: utcai	ellátottak száma: csoport
Budakeszi	15	41
Budaörs	12	50
Budajenő		23
Biatorbágy		
Telki		
Páty		
Tök		
Zsámbék	5	35
Remeteszőlős	1	
Perbál		
Herceghalom		
Nagykovácsi	2	
összesen:	41	149

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység:

2018. szeptember 1-től bevezetésre került az óvodai és iskolai szociális segítői tevékenység a HÍD Központban. A 2019-es évben tovább folytatták a munkát a 12 település 63 intézményében. A 2018-ban elindított csoportfoglalkozások 2019-ben is nagy számban voltak jelen. Az év eleji csoportfoglalkozásokon túl az egyéni jelenlét is beindult több intézményben: Budaörsön, Budakeszin, Pátyon.

A csoportfoglalkozások közül a legnépszerűbbek az asszertivitás fejlesztése, kiközösítés, bullying témák bizonyultak. A pedagógusi és a szülői csoportokra is egyre több megkeresés érkezik: burnout-, motivációs tréning és erőszakmentes kommunikációs tréning formájában kérnek segítséget. Közösségi tevékenységek nagy részét a szolgálatok által szervezett szociális napokon (családi nap, Mikulás, nyári tábor, stb...) programokkal való részvétel teszi ki, és az intézmények alkalmi programjai.

2019-ben 139 csoportfoglalkozást tartottak, ami 1588 gyermeket, pedagógust vagy szülőt érintett, a hozott probléma típusa: bullying, kötődési probléma, bántalmazás, szerabúzus, konfliktus. Ebből 2 esetben kaptak közvetlenül a helyi szolgálatoktól felkérést tréning tartására. Több esetben tudtak az óvodai munkába is hatékonyan bekapcsolódni mind a piciknél, mind az óvodapedagógusoknál.

171 esetben egyeztettek szakemberrel: gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, osztályfőnök, iskola pszichológus, pedagógus. 11 esetben volt szülői megkeresés is.

Szociális tűzifa

Évente összeállításra kerül a szociális tűzifaigénylők névsora névvel, címmel, elérhetőséggel, fűtési móddal, rászorultsági kategóriával. Ennek a koordinálását a HÍD Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai végzik. A szociális tűzifa vásárlását Budakeszi Város Önkormányzat saját költségvetéséből biztosítja és a Pilisi Parkerdőtől vásárolja. A tűzifa feldolgozva kerül kiszállításra a rászoruló igénylők számára.

Fontos szakmaközi kapcsolatok:

Napraforgó Alapítvány-megváltozott munkaképességűek

HÉRA Alapítvány

Erzsébet Program

Magyar Máltai Szeretetszolgálat- a hajléktalan ellátás terén;

Magyar Vöröskereszt Pest Megyei Szervezete- adományok közvetítése és átadása;

Katolikus Karitasz Budakeszi Szervezete- adományok közvetítése és átadása;

Budakeszi Város Önkormányzat, Polgármesteri Hivatal- alpolgármester, szociális ügyintézők.

Budakeszi Város Önkormányzata a gyermekek mentális jóléte érdekében a döntéseibe bevonja a fiatalokat is. Évente kikéri véleményüket pl a szórakozási lehetőségek bővítése érdekében. Ifjúsági Tanácsot működtet annak érdekében, hogy az önszerveződési törekvéseket felkarolhassa, kulturált teret biztosítson részükre.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

A gyermekek védelmét ellátó helyi önkormányzatok, gyámhatóság, bíróságok, rendőrség, ügyészség, pártfogó felügyelői szolgálatként eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal (a továbbiakban: pártfogó felügyelői szolgálat), más szervezetek és személyek e törvény alkalmazása során a gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva járnak el.

Az eljáró szervezetek és személyek tevékenységük során együttműködnek a családdal és - jogszabályban meghatározottak szerint - elősegítik a gyermek családban történő nevelkedését. A gyermek családban történő nevelkedését segítő ellátást a gyermek és családja helyzetéhez, szükségleteihez igazodóan kell nyújtani. A családjából bármely okból kikerült gyermek biztonságát, korához és szükségleteihez igazodó gondozását, nevelését, egészséges személyiségfejlődését biztosítani kell. Az ellátások igénybevétele általában önkéntes. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője csak törvényben meghatározott esetekben kötelezhető valamely ellátás igénybevételére.

A gyermekvédelmi eszközökről, ellátási formákról az előzőekben részletesen szóltunk.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Budakeszi a krízishelyzetben lévő családoknak egyrészt természetbeni szolgáltatásokkal tud segíteni az előzőekben részletezettek szerint a HÍD Szociális, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központon keresztül, valamint pénzbeli ellátást tud nyújtani.

A pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló 4/2015. (II.27.) önkormányzati rendeletében foglalt krízis segély nyújt gyors segítséget, mely a HÍD Szociális, Család és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ javaslatára állapítható meg annak a személynek, aki Budakeszi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezik, illetve annak a hajléktalan személynek, aki életvitelszerű tartózkodási helyét Budakeszin jelöli meg és váratlanul olyan élethelyzetbe került, amely létfenntartását, egészségi állapotát komolyan veszélyezteti. A krízis segély összege alkalmanként maximum 10.000,- forint, mely a váratlan élethelyzetre tekintettel, azonnal kifizetendő.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A 3.6. pont d) alpontja már tartalmazza a település szabadidős sport életét.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A civil érdekképvisellettől érkező észrevételek között szerepelt, hogy a rászoruló gyerekek részére az ortopéd cipő és a szemüveg készítése váljon ingyenessé, a Széchenyi István Általános Iskola két tanítási nyelvű oktatása bárki számára váljon hozzáférhetővé, az úszásoktatást és a drága védőoltásokat a rászoruló gyermekek számára támogassa az önkormányzat.

A Budakeszi Labdarúgó Akadémia vezetője 2 felajánlást tett. A rendkívül magas bérleti díjak mellett a fiatalok csellengésének megelőzésére „Friday nicht football” szervezne, az veteránok részére pedig „Walking football”.

A köznevelési intézmények több fejlesztő pedagógust, a digitális világ által beáramló információk kezelésére a szülők számára előadást

i) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Az előzőekben részletezettek szerint.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A köznevelési intézmények - 2013. január 1-től állami fenntartásba, - a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ vezetéséhez kerültek. A Budakeszinél maradt a bölcsődék és az óvodai hálózat teljes körű fenntartása. Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A korábban már említett Széchenyi István Általános Iskola Napraforgó tagozata látja el a sajátos nevelési igényű gyermekeket a zavartalan nyugalmat biztosító, különálló épületben, a Petőfi utca 47. szám alatt.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek			
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2014/2015	3	43	2
2015/2016	3	42	2
2016/2017	3	41	2
2017/2018	3	42	2
2018/2019	2	41	2
2019/2020	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Nincs tudomásunk szegregációs panaszról.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Budakeszin 2020/2021. tanévben kezdte meg működését a Budakeszi Német Nemzetiségi Általános Iskola. Néhány év múlva lesz látható csak az iskolák között az eredményességben, hatékonyságban mutatkozó eltérés.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az évek óta jól működő Bursa Hungarica ösztöndíj pályázathoz továbbra is csatlakozik önkormányzatunk. Az ösztöndíj rendszer a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatási intézményben történő továbbtanulását támogatja.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kevés a fejlesztőpedagógus	A gyermekek fejlesztési lehetőségeinek növelése
Emelkedik a gyermeklétszám, aminek következtében az általános iskolában a férőhelyek száma nem elegendő	Oktatási koncepció készítése, az abban foglaltak végrehajtása
Tehetséggondozás fenntartása	Humán és anyagi erőforrások biztosítása, kulturális infrastruktúra fejlesztése, eszközbeszerzés
Kevés a közösségi tér, a programok	Sportpálya folyamatos fejlesztése, kulturális programok anyagi fedezetének biztosítása pályázatokon keresztül

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A népesség nemek szerinti megoszlása helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak:

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények miatt,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya miatt,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt. Az Önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkeznek a fenti problémák tekintetében, ezért a Budakeszi nők életminőségének javításához komplex programot dolgozunk ki.

I. Eszközök: workshopok, az kiscsoportos műhelymunka: rövid képzés és beszélgetés a következő témákban, melyek igény szerint bővíthetők:

- 1, Facebook, Instagram: Hogyan tegyél szert jövedelemre a követőid számának növelésével?
- 2, Mi kell ahhoz, hogy sikeres vállalkozásba kezdj?
- 3, Otthon vagyok a gyermekkel, milyen képzésbe fogjak?
- 4, Hogyan javítsam a párkapcsolatom, gyermekeimmel való kapcsolatom, munkahelyi kapcsolatom minőségét?
- 5, Önismeret – miért fontos, vannak vakfoltjaim?
- 6, Pozitív jövőkép, miért fontos a személyes küldetés megfogalmazása?
- 7, Kreativitás minden életkorban, élethelyzetben – mi a titka?

II. Egészségi állapot javítása a programon belül: testi, lelki egészség

Szűrőprogramok a rendelőintézet igazgatójának szervezésében: méhnyakrák szűrés, laborvizsgálat, kardiológiai ellenőrzés, vérnyomás mérés, szemészeti szűrés, dietetikai tanácsadás, vércukor szűrés, dohányzás leszokás támogatása, lelki egészség teszt, mentálhigiénés szakemberrel élethelyzet felmérés.

III: Sport, fitness, tánc, támogatott és ingyenes sportprogramok, edzésterv összeállítása szabadidő sport szakemberrel, gyógytorna lehetőség:

1, Önkormányzati támogatással részvétel 10 alkalommal jóga, vagy zumba, vagy gerinctorna, konditorna edzéseken. Önkormányzati támogatás: a részvételi díj fele, 10 alkalommal.

2, Sportszakember tanácsadása egyéni edzésterv kidolgozására: futókörön, sétálva, (nordik walking,), gerinctorna szükségessége, vagy fogyasztó mozgás, 30 perc állapotfelmérés, otthoni torna rendszeressége, 45 perc mozgásterv kidolgozása

Aktivitás csoportban való részvétel: havi egy alkalommal beszélgetés arról, hogyan haladok a céloom felé?

3, Társastánc, szeniortánc programok az önkormányzat szervezésében összesen 10 alkalom, két hetente.

IV. Fenntartó csoport találkozó havonta egyszer

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében						
Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2014	4 588	4 776		n.a.	81	86
2015	4 607	4 752	n.a.	n.a.	69	93
2016	4 634	4 788	n.a.	n.a.	79	97
2017	4 657	4 807	n.a.	n.a.	78	100
2018	4 658	4 834	n.a.	n.a.	67	82
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	62	75

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Elsősorban a Munkaügyi Központ szervezésében hozzáférhetőek ilyen képzési programok, ill. az ezekhez kapcsolódó adatok.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A városban az alacsonyan kvalifikált nők számára is nehéz az elhelyezkedés. Munkalehetőség nagyobb arányban a közeli egészségügyi intézményekben, önkormányzati intézményekben van, vagy a fővárosban, Budaörsön. A fővárosi kerületek könnyen megközelíthetőek tömegközlekedéssel.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetésről nem áll adat rendelkezésre.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. Településünkön a gyermekek napközbeni ellátását szolgáló bölcsődei férőhelyek száma 2014. szeptemberétől 68 férőhellyel, majd 2019. őszétől pedig 112 férőhellyel bővült, ezzel az önkormányzat teljes egészében ellátja a lakossági igényeket.

Budakeszin három önkormányzati fenntartású óvoda (egy a német nemzetiségi önkormányzat fenntartásában) működik, több családi napközi is rendelkezésre áll. Az intézmények az óvodakötelezettség mellett is el tudják látni az igényeket.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család- és nővédelmi gondozásra vonatkozó szabályokat az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 41.§-a rögzíti. 41. § A család- és nővédelmi gondozás célja

a) a gyermekvállalás optimális biológiai és pszichés körülményeinek elősegítése a fogamzás előtti gondozás és genetikai tanácsadás, valamint a termékenységi ciklus alatti gondozás (a várandós anya gondozása, a magzat születés előtti gondozása, a gyermekágyas és szoptató anya gondozása) eszközeivel,

b) megismertetni az egyénnel azokat a családtervezési ismereteket - ideértve a terhesség megszakítással járó veszélyeket is - és fogamzásgátló módszereket, amelyekkel megtervezhetik és elősegíthetik utódaik fogantatását a kívánt számban és időben, hogy a gyermekek minél jobb egészségi állapotban születhessenek meg,

c) a nők biológiai sajátosságaihoz igazodó, fokozott védelmükhöz szükséges összetett megelőzési tevékenység, ideértve a fogamzóképeség előtti, a termékenységi ciklusok közötti, valamint a fogamzóképes kor utáni egészségvédelmet.

Az anya- és gyermekgondozással összefüggésben, az alábbiakban a védőnők vonatkozó feladatait ismertetjük.

Nővédelem-várandósgondozás:

A Védőnői Szolgálat Budakeszin is a nő-és anyavédelem, a várandósgondozás helyi szervezete. Védőnőink rendszeresen látogatják a városunkban regisztrált várandós anyákat, szakszerű tanácsokkal látják el őket. Elsődleges szerepük van:

- az esetlegesen kóros lefolyású terhességek felismerésében;
- az anyák tájékoztatásában saját jogaik, az őket megillető juttatások tekintetében;
- az anyák lelki és szakmai támogatásában, a gyermekágyas időszakban;

A nő-és anyavédelem helyi szervezeti egysége tehát a Védőnői Szolgálat. Egészséges és beteg csecsemők ellátását végzi az illetékességi területén, látogatást tesz az újszülötteknél, ellátja adekvát tanácsokkal (higiéné, házi betegápolás alapjai, gondozási, nevelési tanácsok, szoptatási tanácsadás, stb.) az újszülöttes anyákat, bonyolítja a kötelező szűrővizsgálatokat, együttműködésben a gyermekorvossal.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Erről a területről a rendelkezésre álló adatok, információk hiányosak. Az érintettek „nem verik nagydobra”, nem minden esetben tesznek feljelentést, vagy vetetnek fel látteleket.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Budakeszin jelen program írásakor nincs helyben elérhető anyaothton, sem családok átmeneti otthona. Évek óta nem volt szükség anyaothtonra. Ez a szeretetszolgálat tart fenn 2 Budakeszi család részére férőhelyeket. Tapasztalataink alapján azonban a távolság komoly gondot jelent a krízishelyzetbe került családok számára, amelynek több oka is van; egyrészt az anyagiak, amit a buszjegy vagy bérlet megvásárlásának költsége jelent, mert e családok nincsenek abban az anyagi helyzetben, hogy gépjárművet tartsanak fenn és használjanak. Másrészt a családok gyermekei számára az új/ átmeneti lakóhelyükről az addigi megszokott óvodájukba, iskolájukba történő bejárás is jóval több időt vesz igénybe és többre is kerül. Célszerű lenne vagy egy helyi családok átmeneti otthonát/ anyaothont működtetni a városban, vagy egy olyan családok átmeneti otthonával/ anyaothtonnal megállapodást kötnie a városnak, amely megközelíthetősége időben, térben, árban jóval kedvezőbb lenne a családok számára az eddigieknél.

Egyéb, krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások:

- Házi gyermekfelügyelet, melyet a Bölcsődéknél lehet igényelni.
- A helyi egyházi és civil szervezetek által elérhető anyagi vagy természetbeni segítség, vagy lakhatással kapcsolatos segítség.
- Budakeszi Város Önkormányzata egy szociális alszámlát vezet, amely számlán lévő pénz a krízishelyzetbe került személyek támogatását teszi lehetővé. Egy-egy krízishelyzetbe került személy 1 alkalommal 100 ezer forintig terjedő összeget kaphat a szociális alszámláról.
 - Lelki-mentális támogatás, pszichológiai szolgáltatás, valamint jogi tanácsadás is igénybe vehető a családsegítő szolgálatnál.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Budakeszin a nők kiemelten magas számban vesznek részt a helyi közéletben. Ez megmutatkozik a politikai színtereken, a civil szférában, vezetői szinteken egyaránt. A város vezetésében jelen program elkészítésekor a polgármesteri tisztséget nő tölti be, a képviselő- testületben a női képviselők aránya majdnem 50%. A német nemzetiségi/ kisebbségi önkormányzatban is képviseltetik magukat nők. Az önkormányzati oktatási- nevelési (3 óvoda, általános iskola, gimnázium, alapfokú művészetoktatási intézmény) szociális, valamint közművelődési intézményei (Könyvtár, Művelődési Központ) élén is női vezető áll. Az országos átlagnál magasabb arányú aktivitás, kezdeményezőkézség, jelenlét jellemzi a nők részvételét a helyi közéletben. A helyi Polgárőrség tagjai között is nagyarányú női tagság van. Az önkéntesek, a Civil, Önszerveződő közösségek, Egyházak, karitatív szervezetek, egyesületek, alapítványok női tagjai is aktívan vesznek részt a helyi közéletben.

A városban megtalálhatók nőkről elnevezett intézmények: Czövek Erna Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, és Mezei Mária Művészeti Iskola, Mezei Mária Emlékház, utóbbiak a városban évtizedekig élő művésznőről kapták a nevüket. Mezei Mária emlékére minden évben egyhetes kulturális városi rendezvénysorozat- a Mezei Mária Emlékhét kerül megrendezésre a művészeti iskola, a helyi oktatási, közművelődési intézmények, a Kompania Színházi Társulat, valamint civil szervezetek szervezésében és közreműködésével.

Szükséges ugyanakkor, hogy a nevelési-oktatási intézményekben tanuló gyermekek tanulmányaik során megismerjék a lehetséges női példaképeket, tudósokat, kutatókat, írókat, művészeket, neves történelmi személyiségeket, hősokeket és ezzel párhuzamosan a női érdek/önérvényesítés lehetőségeit, alternatíváit napjainkban. Fontos alternatívát és vonzó jövőképet kell kínálni a diáklányoknak a folyamatos tanulás, fejlődés, önképzés által.

A diákok olvasmányaik során jelenleg túlnyomórészt férfiírók műveiből összeállított kötelező olvasmányokkal találkoznak, és az e művekben szereplők többsége is fiú vagy férfi. Ennek kapcsán a kötelező olvasmányok körének aktualizálása és módosítása oly módon feladat, hogy női írók műveivel és női/ lány hősokekkel/főhősokekkel is találkozzanak, illetve azonosulhassanak a tanulók.

A Generációk Háza sikeres programsorozatot indított 50 Elszánt magyar nő címmel a könyv alapján, melynek témája: Ötven magyar nő, akikről utcákat, tereket, bolygókat neveztek el, ám a tankönyvek sokszor meg sem említik őket. Ötven nő, akik mertek valamiben elsők lenni. Olyan nők, akik a leleményességüknek és a kitartásuknak köszönhetően mindig kimásztak a legmélyebb gödörből is, és közben sem feledkeztek meg arról, mit diktál az emberség. Izgalmas életutak, példaértékű történetek múltból és jelenből – a jövőnek.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Itt szükséges megemlíteni a gyermeküket egyedül nevelő anyák – velük összefüggésben az egyszülős családok országos szinten is komoly társadalmi problémáját. Az egyszülős családokban a család mint gazdasági egység funkciója meggyengül és a család eltartása kizárólag egy keresőre

hárul jobb esetben. Ugyanakkor az egyszülős családban egyetlen szülőre hárul a családdal kapcsolatos terhek nagy része.

Az egyedülálló szülők esetében – jellemzően egyedülálló anyák esetén – a szegénység az egyik legfontosabb jellemző. Az egyedülálló anyák gyermekeik nevelésekor nagy szegénységi kockázatnak vannak kitéve. A szegénység, az anyagi bizonytalanság és nélkülözés jellemzői (és nem egyértelműen és kizárólag a szülők száma) vezethetnek a gyermekek iskolai problémáihoz és számos devianciához – amik egyébként a gyerekek felnőttkori sikerességét és anyagi helyzetét is meghatározzák, egy láncreakciót indítva el.

Férfi-normákra szabott intézményrendszer

Számos példa hozható fel a társadalmi-gazdasági életből, vagy a szolgáltatások területéről, amely arra utal, hogy a munkarendek, a munkaerővel szemben felállított követelmények, elvárások, a munkaidő beosztása s más általában természetesnek, megkérdőjelezhetetlennek számító dolgok mind egy olyan „férfi munkaerő” elképzelt tulajdonságaihoz, feltételeihez igazodnak, aki mögött legalább egy ingyen vagy nagyon olcsón dolgozó női munkavégző tevékenykedik. Mos, vasal, vásárol, főz rá, ellátja, felügyeli a gyermekeit és idős vagy beteg rokonait, segíti őt a hazavitt munkái elvégzésében, rendet tart az iratai között, intézkedik helyette, a nevében...

A nők gyakran éppen azért minősülnek a férfiakhoz képest kevésbé megbízható munkaerőnek, mert mögöttük általában nem áll rendelkezésre otthoni háttérrel ellátott szolgáltatás, így tehát nem terhelhetők a munkahelyen tetszés szerint.

- A tartósan munkanélküli, a piacképes tudással nem rendelkező, vagy elavult tudással rendelkező, a GYES-ről, GYED-ről visszatérő anyák, vagy a főállású anya státuszából, vagy háztartásbeli státuszából váltani, elhelyezkedni kívánó nők elhelyezkedési esélyei rosszabbak, részükről is igény jelentkezik Képzési, továbbképzési, szakképzési programokra, amelyek jelen program készítésekor helyben nem állnak rendelkezésre. (CÉLOK: Képzési, továbbképzési, szakképzési programok, OKJ képzések helyi, vagy tömegközlekedéssel könnyen megközelíthető helyen történő lebonyolítása, széleskörű tájékoztatás a helyben, valamint a közelben elérhető képzési lehetőségekről.)
- A gyermeküket egyedül nevelő anyák nehézségei mind egzisztenciális, mind az elhelyezkedés területén, valamint a társas kapcsolataik terén jelentkeznek, ami beszűkülést, szeparációt eredményez. Amennyiben egy egyedülálló anya mellett nincsenek mozgósítható erőforrások, pl. nagyszülők, vagy egyéb segítő családtagok és jövedelme nem teszi lehetővé hogy bébiszittert, vagy pótmamát fogadjon gyermekei mellé, akkor elhelyezkedési esélyei nagyon behatároltak. Nem tud esti, hajnali, vagy többműszakos munkát vállalni, mert az óvoda/iskola még vagy már nincs nyitva.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egészségmegőrző prevenció	Szűrési lehetőségek ajánlása.
Gyermeküket egyedül nevelő anyák elhelyezkedési, egzisztenciális problémái	Atipikus foglalkoztatás támogatása pl: home office
Munkaerőpiacra történő visszatérés nehézsége gyés-ről, gyed-ről, főállású anya státuszából, munkanélküliségből	Átképzés, a megváltozott gazdasági körülmények miatt az új vállalkozások elősegítése (pl: adókedvezmények)

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Közismert és alaposan elemzett tendencia: Európa előregszik. Tehát nő az idős korúak száma és aránya. Miközben a hosszabb életkor, az idős kor elérése és megélése a társadalmi-gazdasági fejlődés örvendetes ténye, a népességi arányok és a népesedési tendenciák (születés, születéskor várható élettartam, házasodás, válás, migráció, az adott évben ténylegesen várható élettartam) radikális megváltozása komoly gazdasági és társadalmi feszültségeket okoz.

Mindezekkel együtt egyes európai társadalmakban, így pl. Magyarországon is, a fizikai és mentális betegségek gyakorisága, a feszültségek kezelésének koordinációs problémái súlyos gondot jelentenek. A témakörnek természetesen hatalmas irodalma van, pl. az andragógia és a közművelődés határterületeként már elkezdődött a gerontológia kutatása és oktatása is. A tájékozódás során figyelembe kell venni az Idősügyi Nemzeti Stratégiát. A felelős magatartás és átgondolt cselekvés érdekében szükséges, hogy más települések módszertani és szervezési tapasztalatait is figyelembe véve, Budakeszi Város Önkormányzata elkészítse, és társadalmi vitára bocsássa Idősügyi Stratégiáját. A társadalmi vitára e témakörben különösen azért van szükség, mert „semmilyen terv nem valósítható meg a benne érintettek cselekvő akarata nélkül...” Tehát szükséges, hogy maguk a potenciálisan érintettek és környezetük ne csak véleményt mondjanak, hanem új lehetőségek, javaslatok kerüljenek a felszínre.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	7210	7812	15022	48,00%	52,00%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			399	2,66	
0-14 évesek (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	1310	1251	2561	8,72%	8,33%
15-17 évesek (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	243	261	504	1,62%	1,74%
18-59 évesek (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	3991	4078	8069	26,57%	27,15%
60-64 évesek (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	424	495	919	2,82%	3,30%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	1242	1727	2969	8,27%	11,50%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 65 év feletti lakosság korcsoportos és nemi megoszlásának aránya a lokálisan beindítandó programelemek tartalmát határozza meg.

A férfi-nő arány alakulása az országos szintet képezi le, 80 év felett jelentősen csökken a férfiak száma a nőkhöz képest.

Az idősügyi tanács céljai az idős állampolgárok általános hangulatának, életkörülményeinek javítása, az őket érintő problémák feltárása, megismerése és lehetőségek szerinti megoldása. Ennek a célnak az elérése érdekében az Idősügyi Tanács a tevékenységét Budakeszi Város Önkormányzata

által elfogadott Idősügyi Stratégiája című dokumentumban foglaltak alapján és figyelembevételével végzi.

Budakeszi Város Önkormányzata elnyerte az Idősbarát Önkormányzat Díjat.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A korcsoportos táblázatból látszik, hogy a Budakeszi lakosság 8,27%-át teszik ki a 65 évnél idősebb férfiak, és 11,5%-át pedig a 65 évnél idősebb nők, tehát a 65 évnél idősebb lakosok száma jelentős. Az öregedési indexből az látható, hogy számuk a 0-14 éves korosztályénál is magasabb, amely fokozatosan emelkedik. Indokolt tehát az önkormányzat törekvése, mely szerint kiemelten foglalkozik a korcsoporttal.

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2014	2681	2434	110,15%
2015	2757	2459	112,12%
2016	2827	2492	113,44%
2017	2895	2528	114,52%
2018	2969	2561	115,93%
2019	n.a.	n.a.	-

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2014	1534	2229	3763
2015	1498	2180	3678
2016	1495	2189	3684
2017	1498	2169	3667
2018	1478	2183	3661
2019	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az idősök jövedelmi helyzetére csak a fenti adatokból lehet következtetni. Ha megnézzük a 2018. évi adatokat, látható, hogy a településen 2969 fő volt 65 év felett, a nyugdíjasok száma pedig 3661 fő. Az idősök nagy része rendelkezik ellátással, nyugdíjban, vagy más ellátásban részesül. Az ellátottak köre szélesebb, mint a 65 évüket betöltött személyek száma.

A Budakeszin élő 65 év feletti generáció ugyanakkor erős rétegzettséget mutat:

A közéleti aktivitása miatt meghatározó német kisebbség szépkorú tagjai generációs házakban laknak, sikeres vállalkozók, irányító módon vesznek részt a település életében, amelyet a képviselő-testület Díszpolgári címmel és Budakeszi díjjal ismer el.

A városban magas a diplomás értelmiségiek aránya, akiknek jellemzően szűkösebbek az anyagi hátterük.

Az egyedülálló, kis nyugdíjas, krónikus betegséggel küzdő idősök aránya körülbelül az időskorúak egyharmada.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

Az idősödéssel párhuzamosan csökken a fiatal korosztályok aránya, az öregedési index egyre kedvezőtlenebbé válik. A megváltozott helyzet kezelésére ismert nemzetközi szervezetek új időspolitikai célokat, fejlesztési szándékokat, deklarációkat fogalmaztak meg.

Paradigmaváltás történt az időspolitikában. A korábbi deficitmodellt – amely főleg a veszteségekre összpontosított (egészség- és teljesítményromlás) – felváltotta a fejlődésmodell. Ebben az új modellben előtérbe kerül:

- a meglévő képességek megőrzése és fejlesztése;
- a széles körű aktivitás;
- az eddig nem használt képességek előhívása és
- az új kihívásokra való reagálás képességének kialakítása.

A modell a passzivitás helyett az idős emberek aktivizálását célozza meg. A törekvések arra irányulnak, hogy az idősök (újra) bevonhatóak legyenek a társadalomba. Fontossá válik a felnőttoktatás, az egész életen át tartó tanulás (life long learning), és a generációk közötti kapcsolatok javítása. A fejlett társadalmakban – részben a várható élettartam növekedésének hatására – új értelmet nyert az időssé válás folyamata, és maga az időskor fogalma.

Óhatatlanul felmerül a kérdés, hogy kit tekintünk idősnek?

Az Idősügyi Nemzeti Stratégia (2009.) az időskor meghatározásánál több aspektust is figyelembe vesz. Ezek:

- kronológiai életkor (évek száma);
- biológiai életkor (az egészségi állapot függvénye);
- pszichológiai életkor (szubjektív érzés – ki mennyi idősnek érzi magát);
- szociológiai életkor (a társadalom kit mennyire tart idősnek),

ám az Idősügyi Stratégiában leggyakrabban az Egészségügyi Világszervezet (WHO) életkor szerinti felosztását használják, ami három korcsoportot különböztet meg: idősödők (60-74 évesek), idősök (75-89 évesek) és a nagyon idősök, agg vagy szépkorúak (90 éves és felette). E három csoporthoz tartozó embereket együttesen nevezzük idősöknek.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Magyarországon az egyik legmarkánsabb demográfiai folyamat folytatódik, a népesség mérsékelten csökken és jelentős előregedés várható. Mindez komoly hatást jelent a munkaerőpiacra is, ahol jelenleg alacsony az idősebbek foglalkoztatottsága.

b) *tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)*

Az életminőség alakulására jelentős hatást gyakorolhat az élethosszig tartó tanulás jelentőségének elfogadása. Sajnos országszerte kevés az olyan képzés, ami kifejezetten az idősödő nemzedékeket célozza meg, elősegítve, hogy ők is képezhessék magukat, akár 50 éves koruk felett. Annak ellenére is kevés a képzés ezen a téren, hogy a tanulásnak ez a formája nem feltétlenül iskolarendszerű képzésben átadható tudást kell közvetítsen. Sőt, e képzéseknek már elsősorban nem az a célja, hogy a munkaerő-piaci reintegrációt segítő ismereteket közöljenek, mint inkább az, hogy személyes hiányokat pótoljanak, kerekké, beteljesedetté téve az időskort. A nyugati társadalmakban megfigyelhető jelenség, hogy az idősek (különösen a nyugdíjazásukat követően) saját maguk örömeire állnak neki újra tanulni, fejlesztik készségeiket, képességeiket. Gyakran utaznak, az utazáshoz előzetesen ismereteket gyűjtenek, vagy éppen rajzolni, festeni, zenélni, fotózni, stb. tanulnak.

A nyugdíjasok foglalkoztatásának egyik lehetősége az önkéntes tevékenység végzésébe való bekapcsolódás lehetne. Tény, hogy az idősebb generáció körében csökken a társadalmi aktivitás szintje, mint ahogy az is tény, hogy maga a nyugdíjba vonulás egyik-napról a másikra választja el a nyugdíjba vonulókat a társas kapcsolatok egyik legjelentősebb mezejétől, a munkahelytől. Számos esetben tapasztalható, hogy közvetlenül a nyugdíjba vonulás az idős emberek számára komoly lelki problémát okoz (e lelki problémák pedig szomatizált formában visszahatnak egészségi állapotukra, jó közérzetükre is). Többen értékválságba kerülnek, haszontalannak, hiábavalónak érzik magukat, annak ellenére, hogy szaktudásuk, élettapasztalatuk, és készségeik, képességeik még nem épülnek le a nyugdíjazással egy időben, aktivitásuk továbbra is megmarad (hatna).

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás és álláskeresés során tapasztalt hátrányos megkülönböztetések közül az életkor miatti diszkrimináció vezet az etnikai és nem szerinti megkülönböztetéssel szemben. Az álláskereső tapasztalatai alapján már a 45 év feletti munkavállalókat is hátrányos megkülönböztetés éri.

Ez a megkülönböztetés különösen érvényes az idősödő munkavállalókra.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az önkormányzat alapelve az idős kor értékeinek megismertetése, pozitív átkeretezése. Az idősek esetén a differenciált, a szükségletekhez igazodó ellátásokat kell kidolgozni. A fenti pontok alapján látható, hogy egyaránt fontos a szociális biztonság növelése, az élethosszig tartó oktatás fejlesztése, a betegségek kockázatának alacsony tartása.

Az idősekről való gondoskodás összetett feladat, amely több tényező összhatásából alakul ki:

- az állam a biztonságos nyugdíjat, az egészségügyi, szociális alapellátást biztosítja
- az önkormányzat a helyi egészségügyi és szociális szervezeteket tartja fenn, működteti,
- az egyházak, civil szervezetek emberbaráti, lelki gondozó szolgálatot adnak,
- az egyén tudatos felkészülése az időskorra, egészségmegőrzés, öngondoskodás
- a család több generációs együttéléssel segít; a korosztályok közötti szerves kapcsolat, kölcsönös támogatás jön létre.

Az Idősek Nappali Otthona a központban helyezkedik el, egy pályázati projekt keretében gyönyörűen felújított és korszerűsített épületben. Az otthon elsősorban gyalogosan vagy gépkocsival megközelíthető, a buszmegállóktól kb. 5-10 perces sétával elérhető.

A gondozási központban az alábbi szolgáltatások vehetők igénybe:

Nappali ellátás: az idősek részére lehetőséget nyújt a napközbeni tartózkodásra, ebéd elfogyasztására. A nappali ellátás nem csupán étkezési lehetőség, hanem társas és közösségi együttlét kulturált körülmények között-kulturális programokkal.

Étkeztetés azoknak az igénylőknek, akik koruk vagy egészségi állapotuk miatt kérik ezt a szolgáltatást. Szükség esetén az ételt házhoz szállítják.

Házi segítségnyújtás keretében az időskorú, egészségi állapotuk miatt rászoruló személyek szükségleteinek megfelelően alapvető gondozási, ápolási feladatok szakszerű ellátása, valamint a lakókörnyezet higiénés körülményeinek biztosítása.

A Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztonságot, gyors segítséget ad az embereknek a nap 24 órájában.

Budakeszin két nyugdíjasklub működik, a Fenyőgyöngye és a Borostyán Nyugdíjas Klub. Az Önkormányzat minden évben támogatást nyújt, vissza nem térítendő támogatás formájában az öntevékeny, önszerveződő közösségeket támogató alapon keresztül nyugdíjas klubok számára. Budakeszi Város Önkormányzata – az időügyi tanács javaslatára – gyógytornát indított az idősek számára, életminőségük megőrzésére.

Új orvosokkal, új egészségügyi szakszeméllyzettel és új szolgáltatásokkal bővült, illetve bővül a Budakeszi egészségügyi szolgáltatások köre a felújított Fő utca 179. szám alatti épületben, illetve a Fő utca 98. és Fő utca 85. alatti telephelyeken. A főépületet már most, 2020. évben kinőtte az intézmény, ezért egy kétszintes szakrendelő építése vált szükségessé.

BUDAKESZI EGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONT

(intézményi azonosító: 515448; NEAK azonosító: S633)

Beutaló nélkül igénybe vehető szakrendelői járóbeteg szakellátások

- Bőrgyógyászat (NEAK azonosító: 13G820800)
- Fül-Orr-Gégészet (NEAK azonosító: 13G820600)

- Szülészet-nőgyógyászat (NEAK azonosító: 13G820400)
- Sebészet (NEAK azonosító: 13G820200)
- Szemészet (NEAK azonosító: 13G820700)
- Urológia (NEAK azonosító: 13G821100)
- Gyermekurologia (NEAK azonosító: 13G821100)

Beutaló köteles szakrendelői járóbeteg szakellátások

- Audiológia (NEAK azonosító: 13G825640)
- Ideggyógyászat (NEAK azonosító: 13G820900)
- Orthopédia (NEAK azonosító: 13G821000)
- Reumatológia (NEAK azonosító: 13G821400)
- UH-diagnosztika (NEAK azonosító: 13G825310)
- Belgyógyászat (NEAK azonosító: 13G820100)
- Kardiológia (NEAK azonosító: 13G824000)
- Diabetológia (NEAK azonosító: 13G82DI00)

RTG-diagnosztika: OORI Központi Röntgen Osztály (osztályvezető: dr. Nagy Judit).

2021. február 1-től tervezett járóbeteg ellátási formák: Endokrinológiai Szakrendelés (2092 Budakeszi, Fő utca 179.), dr. Steiner Tamással, a Belgyógyászat, valamint a Dietetikai Tanácsadás – Korondy Gabriellával.

2020 márciusától nehézséget jelentett a szolgálat számára a rendkívüli veszélyhelyzet elrendelése, ami miatt plusz feladatként jelent meg az idősek ellátása (bevásárlás, ebéd kiszállítás, gyógyszer kiváltása, idősekre vigyázás, fokozottabb odafigyelés...)

- A fenntartóval és önkéntesekkel, önkormányzattal, közös erővel igyekezett a szolgálat helyt állni
- A Budakeszi segít összefogásban 300 családnak illetve rászoruló egyedül állónak 41 önkéntessel közösen tudott segítséget nyújtani (az óvodák és a bölcsődék dolgozóival közösen)
- A digitális oktatás elrendelése okán kevesebb jelzés érkezett szolgálatunk felé iskolai hiányzás miatt, vagy a tanév vége felé jelezték az iskolák, hogy mennyi órai hiányzást gyűjtöttek össze a tanulók
- Sok esetben nem családsegítői feladatokat is elláttak a szolgálat dolgozói, az egész intézmény összes dolgozójára értendően, beleértve a pszichológusokat, titkári feladatokat ellátókat, esetmenedzsereket stb.
- A kapcsolattartási ügyelet felfüggesztődött, a családok nehéz helyzetbe kerültek, mert saját maguknak kellett időpontot egyeztetni, támogatást nyújtani telefonos mediáció segítségével
- Online térben dolgoztak a pszichológusok, próbáltak az időseknek is lelki segítséget nyújtani, akik nagyon nehéz időszakot éltek meg mivel elszigetelődtek a családtagjaiktól, barátaiktól, ismerőseiktől.
- Ugyanakkor felhalmozódtak a rendőrségnél az esetek.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2014	12	5	3	13 398	766	416	n.a.
2015	24	12	3	12 336	730	414	n.a.
2016	24	12	8	13 726	785	416	n.a.
2017	29	8	15	13 827	780	416	n.a.
2018	29	11	n.a.	n.a.	720	416	n.a.
2019	30	8	n.a.	n.a.	754	416	n.a.

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Szervezett formában az Erkel Ferenc Művelődési Központban, a Nagy Gáspár Városi Könyvtárban, az Idősek Napközi Otthonában/ Generációk Házában, valamint városi rendezvények keretében megoldott az idősek kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférése.

2015-ben megalapult a Generációk Háza, mely az Idősek Napközi Otthonában több generációt kíván megszólítani és a generációk közötti kapcsolatokat erősíteni. A Generációk Háza keretében szervezett programok

- Kreatív Alkotó Kör Szakácsi Éva Aranyecset díjas festőművész vezetésével: Elméleti és gyakorlati foglalkozásokon festőművész segítségével sajátíthatnak el különböző technikákat az alkotáshoz kedvet érzők.
- Moziklub: Igazi mozihangulat! Profi mozigépész segítségével varázsoljuk a vászonra a filmeket. A filmek vetítése után igény szerint beszélgetést tartunk a filmekről.
- Jóga foglalkozás: hetente minden korosztály számára.
- Művészetterápiás foglalkozás Havasi Viktória vezetésével: Művészetterapeuta vezetésével havi egy alkalommal megtartott tematikus foglalkozás felnőttek részére.
- Kvíz és vetélkedő foglalkozás: Heti rendszerességgel szervezett foglalkozás minden korosztály részére a klubtagok vezetésével.
- Mesterségem Címere: Havi rendszerességgel egy-egy szakma képviselője mutatja be a munkáját, mesél az életéről. Kerámia foglalkozás Arany Betty keramikus vezetésével két heti rendszerességgel
- Túrászunk könnyedén – szabadtéri kirándulás heti két alkalommal
- Kóborló Kultúra – városi kulturális programok, városnézés, múzeum látogatás
- Senior tánc Almásy Judit vezetésével
- Nemzetek Napja havi egy alkalommal
- Budapest titkai havi egy alkalommal
- Házi praktikák nem csak nőknek havi egy alkalommal
- Decoupage foglalkozás
- Torna
- Időseknek 6 alkalmas számítógépes, internethasználat, valamint okostelefon használat elsajátítására irányuló tanfolyamot megtartására került sor egy nyugdíjas önkéntes informatikus, valamint az 50 órás közösségi szociális munkát teljesítő diákok (Nagy Sándor József Gimnázium, Lauder Javne Gimnázium) bevonásával.

A Generációk Háza Programjai változatosak, többnyire ingyenesek. Fontosnak tartjuk, hogy a lakossági igényekhez illeszkedő programokat indítsunk, közösségépítés valósuljon meg.

c) idősök informatikai jártassága

Év	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	Fő	Fő	%	Fő	%
2014	n.a.	n.a.	-	n.a.	-
2015	20	2	10,00%	2	10,00%
2016	25	7	28,00%	7	28,00%
2017	30	11	36,67%	11	36,67%
2018	n.a.	n.a.	-	n.a.	-
2019	n.a.	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az idős emberek sokhelyütt közösségektől elszigetelten élnek, ami negatívan hat közérzetükre, sőt- akár egészségi állapotukra is. Kutatások azt mutatják, hogy az idősök egyáltalán nem zárkoznak el az új kommunikációs eszközök használatától. Egy, az életüket betegségük miatt négy fal közt töltő idősöket vizsgáló tanulmány kimutatta, hogy az internet használatának megtanulása, így a világtól való elzártság megszűnése mérhető javulást hozott a vizsgált személyek egészségi állapotában.

Emellett felmérések azt mutatják, hogy az idősök egyre nagyobb arányban válnak digitális írástudókká, amely új lehetőséget hordoz az időskori tanulás dimenziójában. Jó néhány országban – köztük Magyarországon is – azonban az időskori internethasználat még várat magára. Mindenesetre az internet használata bizonyítottan kedvező hatással van az agyi funkciók fenntartására, fejlesztésére.

A felhasználói szintű számítógépes ismeretek, internethasználat jelentősen hozzájárulnak az információáramláshoz, a közösség építéshez, a kapcsolatok megtartásához, bővítéséhez, építéséhez.

Budakeszin több alkalommal szerveztek idősöknek számítógépes tanfolyamot, amire nagy igény mutatkozott és több csoport indítása is szükségessé vált. Budakeszi Város Idősügyi Tanácsa is számítógépes tanfolyam indítása mellett döntött nyugdíjasok számára. A tanács döntése értelmében senior sakkverseny is lebonyolításra került.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

6.4. számú táblázat - Az időseket célzó programok a településen (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2014	18
2015	23
2016	28
2017	37
2018	n.a.
2019	n.a.

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az Idősek Napközi Otthona folyamatos programlehetőséget biztosít az igényekhez igazodva a városban. Az idősek megszólítása, megmozdítása jelent problémát elsősorban. Ennek előmozdítása érdekében az intézményről, és az igénybe vehető szolgáltatásairól széleskörűen tájékoztattuk a partnereinket pl.: házi orvosok, az önkormányzati intézmények vezetői, a társasházak közös képviselői. Megalakult továbbá a Generációk Háza az Idősek Napközi Otthonában annak érdekében, hogy a generációk közötti találkozási lehetőségek száma növekedjen, ezzel kibillentve az ageizmus statikusságát. A Generációk Háza minden generációt szívesen lát programjain, klubfoglalkozásain.

A természetes és kívánatos vágy nyilvánvalóan az, hogy az idős életkorúak társadalmilag elfogadott körülmények között éljenek városunkban. A reális elvárás a szélsőséges polarizálódás fékezése és megakadályozása az egészségmegtartás, kondicionálás, illetve a gyógyítás segítése. A mentális egyensúly fenntartása, a társadalmi kapcsolatok és az élmények érdekében a közösségi szolgáltatási rendszer olyan működtetése, amely az idősek belső rétegezetségi szerinti szükségleteit is figyelembe veszi.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

1. Újszerű és kiemelkedően fontos feladat az, hogy a problémák halmozódását, bővülését fékezzük, és lehetőleg csökkentjük. Ezért a ma is működő ellátási rendszerek fenntartása és fejlesztése mellett (ezekről a továbbiakban lesz szó), elsődleges feladat a közelmúltban nyugdíjazottak, illetve az éppen mostanában nyugdíjba kerülők segítése és aktivizálása. A szakirodalomból ismert, hogy a társadalmilag szervezett aktivitás megszűnése az alábbiakkal jár:

- „nyugdíjaztatási trauma – a hivatásszerep elvesztése
- presztízsvesztés
- a speciális kapcsolatok megszürikülése
- a jövedelemcsökkenés
- a gyermekek (fizikai-érzelmi) eltávolodása
- elmagányosodás.

Tehát célszerű azzal foglalkozni, hogy a településünkön érintett ilyen népességnek, tehát az éppen most „ifjú nyugdíjasoknak” mik a lehetőségük.

Első körben a Családsegítő Szolgálat és a Művelődési Központ szervezésében célszerű meghívni az ismert „ifjú nyugdíjasokat”. Megfelelő előkészítés után 10-20 érdekelt résztvevő és 1-2 gyakorlott szakember jelenlétével oldott légkörben el kell végezni gemkapocs tesztet. Két körös megkérdezéssel mire tudná rendeltetésétől eltérően használni a gemkapocsot, tehát a beszélgetés során azt próbáljuk kideríteni, hogy ki mit tud vagy tudna csinálni, milyen bemutatható gyűjteménye van; milyen ötleteket, kapcsolatokat tud felajánlani mások és a település számára.

Néhány ilyen, remélhetőleg sikeres találkozás megteremtheti az idősügyi probléma kulturáltan nyilvános kezelésének, koordinálásának települési légkörét.

2. Az önkormányzati intézmények és a társadalmi szervezetek (egyházak, egyesületek, alapítványok, jogi személyiséggel nem rendelkező társaságok, a helyi sajtó) idősügyi stratégiájának koordinálásában elsősorban a harmonizációra kell törekedni. A vezetők, szervezeti képviselők kisebb-nagyobb csoportokban megszervezendő találkozásai során a témakörhöz tartozó szándékok és programok kölcsönös megismertetésére az együttműködés, kapcsolódás lehetőségeinek felvetésére van szükség. Azt szükséges deklarálni, hogy e témakörben senki sem törekszik asszimilálásra vagy integrálásra; a kiegészítés, munkamegosztás, a szellemi és anyagi szervezési szándékok lehetséges koordinálása a cél.

3. A fizikai és mentális egészség fenntartása, tehát a betegségek leküzdése, a rosszkedv, a szorongás, a bizonytalanság, a depresszió megakadályozása és oldása, az egyedüllét magánnyá súlyosbodásának megelőzése, mint általános feladat az előző pontokból követhetően új típusú megközelítési módokat követel.

Szükséges tehát megszervezni azt, hogy a programban tevékenyen résztvevő intézmények, szervezetek megfelelő tapasztalattal és kulturáltan felhívják egymás figyelmét a különösen problematikus egyéni, családi helyzetekre, illetve az egészségügyi és mentális slummosodás veszélyeire.

4. A fent vázolt humanizációs módszerekből következik az, hogy az intézmények és szervezetek koordinálni tudják az erőforrásaikat, tehát a meglévő kapacitások (helységek, a szervezési és anyagi ráfordítások terén egyrészt gazdaságosabb megoldások alakíthatók ki, másrészt a harmonizációval, koordinációval olyan új lehetőségek és kapcsolatok kerülnek felszínre, amelyekkel esetleg eredményesen lehet külső forrásra pályázni.

A HÍD Családsegítő Szolgálat a fentiekben említett módszert alkalmazza a munkája során. Önkormányzati dimenzióból nézve egyik lehetséges feladat más intézmények, szervezetek bevonása és ezen szervezetek intenzív feladat vállalása a humanizációs és koordinációs programba, pl.: Erkel Ferenc Művelődési Központ, Nagy Gáspár Könyvtár, családorvosok és különböző civil és karitatív szervezetek.

Elsődleges cél a meglévő képességek megőrzése, szunnyadó készségek előhívása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősek egészségi állapotának karbantartása	Budakeszi Egészségügyi Központ szakellátásainak fenntartása

Az idősek szociális biztonságának megőrzése	A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás fenntartása, a polgárőrség fenntartása, erősítése.
Élethosszig tartó tanulás, a tudás, gondolkodás megőrzése	Generációk háza és Művelődési Központ sokrétű tevékenységeinek folytatása
Kulturális és művészeti tevékenységek	Generációk háza és Művelődési Központ sokrétű tevékenységeinek folytatása
Pénzügyi támogatások lehetőségeinek felkutatása	Pályázatfigyelés, Önszerveződő közösségek folyamatos támogatása
A mindennapi életben való eligazodás segítése	Informatikai ismeretek bővítésének megszervezése, tudatos internethasználat elsajátítása
A generációk közötti együttműködés	Generációk háza és a Művelődési Központ tevékenységének támogatása
Az idősek biztonsága, áldozattá válásuk megelőzése	Felvilágosító kampányok megtartása, széleskörű tájékoztatás

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Nem vitás, hogy abban a társadalomban, ahol a szépség és az egészség mint egyedül érvényes valóság áll a követendő példák élén, különösen nehéz helyzetben vannak azok, akik valamilyen oknál fogva még segítséggel sem képesek eljutni oda, hogy megszerezzék e javakat. A történelem során eltérő korokban és eltérő helyeken újra és újra előkerült a testi és szellemi hiányokkal, fejlődési elmaradottsággal született emberekkel való foglalkozás kérdésköre. A XXI. század tendenciái újra kedvezni látszanak annak az egyébként több ezer éves gondolatnak, hogy a sérült emberek olyan teljes jogú tagjai a társadalomnak, akik a többségi társadalom tagjainak gondoskodására szorulnak. Emberi méltóságukat mindig, minden körülmények között tiszteletben kell tartani. Nem csak feladatunk, hanem erkölcsi kötelezettségünk felkarolásuk, és a társadalomba való befogadásuk elősegítése.

Az egyik legsokszínűbb felkarolásra váró célcsoport a fogyatékossgal élők csoportja. A fogyatékossg, a valamiben való akadályoztatottság ugyanis számos területen jelentkezhethet.

- Érzékszervi (különösen látás- és hallásbeli) és/vagy
- mozgásszervi és/vagy
- testi teljességet és/vagy
- értelmi képességeket érinthet.

Aki a fenti készségeket/képességeket/adottságokat jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1. cikkelye szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

Az Európai Unióban a fogyatékossgal élő emberek, valamint a tartós egészségügyi problémákkal küzdők aránya eléri a 15%-ot.

Budakeszin jelenleg a Tarkabarka Kunterbunt Óvoda alapító okirata tartalmazza az SNI gyermekek nevelését, azonban a Pitypang és Szivárvány Óvodákban is található SNI minősített gyermekek, akik év közben kapnak szakvéleményt. A súlyosan fogyatékos kisgyermekek ellátása megyei szinten történik. A Széchenyi István Általános Iskolában működik Napraforgó Tagozat az iskolás korú BTM-es és SNI-s gyermekek fejlesztésére, oktatására. Az iskolában egyenlő bánásmód munkaközösség működik, vezetője gyógypedagógus végzettségű. Az SNI-s gyermekek egy része integráltan, másik részük pedig a Petőfi utcai Napraforgó Tagozaton tanul.

Az iskolában a hátrányos helyzetű gyermekek étkezési támogatást kapnak, ezenkívül a pedagógusok igyekeznek maximálisan odafigyelni rájuk a fejlesztések, pszichológiai ellátás során. Nehézséget okoz ezeknél a családoknál a pozitív jövőkép hiánya, a motivátlanság. A digitális oktatás során ez a probléma hangsúlyosan jelentkezett, nehéz volt a gyerekeket elérni, tanulásra

fogni. Az eszközöket az iskola biztosította minden olyan gyermeknek, akik nem rendelkeztek a megfelelő technikával. Ennek ellenére gyakran elmaradtak az órákról, a feladataikat nem teljesítették.

A gyerekek számára nagy segítség lenne, ha minél korábban hozzá tudnának jutni olyan ellátásokhoz, terápiákhoz, melyek leginkább csak magánúton, számukra elérhetetlen áron vehetőek igénybe. Ide sorolhatók a különböző mozgásterápiák, dietetikai ellátás, pályaorientációs tanácsadás. A pedagógusok számára különböző pozitív fegyelmezésről szóló továbbképzésekre is igény lenne. Segítség lenne, ha meg lehetne ismerni jó gyakorlatokat, módszereket az iskolai nehézségek kezelésére.

Általánosságban elmondható, hogy önkormányzatunk új épület építésénél, vagy épület felújításánál az épület akadálymentes megközelítését és mozgáskorlátozottak számára mosdóhelyiség kialakítását köteles kialakítani. A 2014.évben épült Mosolyvár Bölcsőde építésénél ezek megvalósultak, a „Budakeszi Mosolyvár Bölcsőde négy csoportszobával történő bővítése és eszközbeszerzés” ,VEKOP-6.1.1-15-PT1-2016-00114 azonosítószerű projektjénél is kötelezően előírt elemek voltak.

A „Budakeszi Bölcsőde épületének felújítása, energetikai korszerűsítése”, VEKOP-6.1.1-15-PT1-2016-00115 azonosítószerű projektjénél az épület főbejáratához rámpát épített az önkormányzat és az egyik mosdó helyiséget mozgássérültek számára használhatóvá alakította.

A „Budakeszi közlekedésfejlesztés VEKOP pályázat”, VEKOP-5.3.2-15-2016-00032 projektjénél a kialakított út- és járdakapcsolatok találkozásánál süllyesztett szegélyeket alkalmazott az önkormányzat, hogy az a kerékpárosok által használható legyen. Ugyanígy alakított ki 4db gyalogátkelőt (Tarkabarka Óvoda előtt, Szarvas téren, Dózsa György téren és a Kerekmezőn az új iskolánál), taktilis átvezetésekkel alakítottunk ki a gyengénlátók számára minden gyalogátkelőnél.

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2014	125	130	255
2015	124	124	248
2016	120	114	234
2017	119	107	226
2018	117	106	223
2019	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatból látható, hogy a szociális ellátásban részesülők száma jelentős, a 2018. évi Budakeszi lakosságához viszonyítva 1,48 %. Az Önkormányzatnál van közhasznú foglalkoztatás, valamint a Budakeszi Tesco-ban van védett munkahely a megváltozott munkaképességűek részére.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs ilyen jelzés.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A fogyatékkal élők részére a HÍD Családsegítő Szolgálatnál működő Kapaszkodó Klub nyújt segítséget.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az alábbiakban felsoroljuk és röviden ismertetjük azokat az ellátási formákat, amelyeket jogszabályok biztosítanak a fogyatékkal élő személyek számára.

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás

A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzübeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék

A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII.27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80%-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény

A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI.29.) Korm. rendelet 6.§-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult.

Parkolási igazolvány

Parkolási igazolványra az a személy jogosult,
1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,

2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül.

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások

Étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.

Szakosított ellátási formák

Támogató szolgáltatás, ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

E témakörben a helyi adatgyűjtés még a partnerek bevonásával is csak minimális eredményekkel volt lehetséges. Sem a helyi önkormányzatok, sem az egyéb ellátást nyújtó intézmények nem tartják nyilván, hogy az adott pénzbeli, illetve természetbeni ellátásban részesülők fogyatékos emberek-e, mert ezeknél az ellátási formáknál a szociális rászorultság az elsődleges. Bizonyos ellátásokat a Magyar Államkincstár folyósít.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A 2011. évi népszámlálás adatai alapján 561 247 fogyatékkal élő ember van Magyarországon, ez a népesség 5,6% -át jelenti. A népesség fogyatékoságtípus szerinti megoszlása alapján elmondható, hogy a mozgássérültek aránya a legnagyobb. Igaz ez városunkra is. A fogyatékoságtípusok közül Budakeszin az értelmileg fogyatékosok száma jelentős még, illetve kisebb számban vannak látás és hallássérültek.

A fogyatékkal élők helyzetét nehezíti, hogy egyetlen biztos megélhetési forrásuk az alacsony összegű nyugdíj, járadék vagy segély. Ezek a források szűkös megélhetést biztosítanak, és egyáltalán nem biztos, hogy munkavégzéssel jövedelmüket növelni tudják, és ezzel életkörülményeik javításához hozzá tudnak járulni. Sajnálatosan a fogyatékkal élők lakhatási, foglalkoztatási helyzetéről számszerű statisztikai adatok nem állnak rendelkezésünkre, ezért a pontos kép megalkotása nehéz.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 26. cikke elismeri a fogyatékkal élő személyek jogát az önállóságuk, társadalmi és foglalkozási beilleszkedésük, valamint a közösség életében való részvételük biztosítását célzó intézkedésekre. Az elsődleges cél, hogy a fogyatékkal élők betölthessék állampolgári szerepüket, és elláthassák az ehhez kapcsolódó feladatokat. Hasonlóan

fontos, hogy döntési lehetőségeikben, életük irányításában ugyanakkora szabadságot élvezhessenek, mint nem fogyatékos társaik.

A városban közlekedő autóbuszok alacsonypadlósak, a település vezetése törekszik arra, hogy mind a közszolgáltatásokhoz, mind az információhoz való hozzáférés akadályok nélkül, gördülékenyen folyjon. A közösségi terek nagy része akadálymentes, a fejlesztési tervek kialakításakor kiemelt figyelmet fordítunk a fogyatékos emberek igényeinek kielégítésére. Ez generális tervezést is jelent, hiszen a mozgássérültek önállóságát elősegítő eszközök segítik az időseket, kisgyermeküket terelgető szülőket is a mindennapi életükben. A látássérülteket segítő vezető sávok, éles kontúrok szintén minden a településen élő ember számára segítséget jelenthetnek.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A középületek nagyobb része akadálymentes, az önkormányzat folyamatosan törekszik arra, hogy a középületek megközelítése is akadálymentes legyen. Az önkormányzat épülete akadálymentes, a művelődési ház épülte részben akadálymentes. Kialakítás alatt van az akadálymentes piac.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A településen belül utazást alacsony padlós busz segíti. Akadálymentes a bejutás a gyógyszertárba, háziorvosi rendelőkbe, az egészségügyi szakellátást biztosító intézményünkbe. A városi honlapnak nincs akadálymentes verziója.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A munkahelyek akadálymentesítéséről nem rendelkezünk adattal.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A járdák felújítására, térkövezésére minden évben több millió forintot különít el az önkormányzat. A közösségi közlekedés terén előrelépést jelent számukra hogy a 22 buszcsalád működtet akadálymentes járatokat, így be tudnak jutni a fővárosba és a városban is tudnak közlekedni.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A Generációk Házában/ Idősek nappali otthona 2 heti rendszerességgel működik a Kapaszzkodó Klub, mely elsősorban a mozgáskorlátozottak, és egyéb fogyatékkal élők, és az őket támogató személyek részére biztosít találkozást, közösséget. A tagok beszállítása a programra, illetve haza szállításuk igény szerint járművel történik. A Generációk Háza egyéb tematikus programjain is gyakran részt vesznek a Kapaszkodó Klub tagjai, pl. Karácsonyi ünnepség, Farsangi Bál, Nemzetek Napja.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nincs külön a fogyatékosoknak szóló hátránykompenzáló juttatás, szolgáltatás.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kapcsolatfelvétel nehézségei, nem áll rendelkezésre kellő számú információ illetve adat	Helyzetelemzés készítése a házi orvosok bevonásával
Közlekedéssel kapcsolatos problémák, járdák	Okoszebra kialakítása, Az önkormányzati járdapályázat folytatása
Helyi érdekvédelmi szervezet hiánya	Kapaszkodó Klub támogatása
Infokommunikációs akadálymentesítés hiánya	„Okosváros” pályázat, Az önkormányzat honlapjának akadálymentesítése
Az iskolai pedagógiai asszisztensek számának növelése, képzésük	A fenntartókkal kapcsolattartás, a pedagógiai asszisztensek támogatása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A Budakeszin élők általánosságban elégedettek a város nyújtotta lehetőségekkel, a városi étellel. Talán a városi élet minőségét, az emberek gondjainak irányát is jelzi, hogy a városlakók – kortól függetlenül – a korábban legkevésbé a szórakozási lehetőségekkel voltak elégedettek. Azonban a szórakozási lehetőségekkel való elégedetlenség markánsan a fiatalok körében a legerősebb. Az átlagosan jobb megítélés alatt álló városi közművelődési intézményekkel is a fiatalabb városlakók elégedetlenekek.

A 16-25 év közöttiek számára az elmúlt időszakban több koncertet szervezett az önkormányzat, de a legveszélyeztetettebb korosztálynak szánt programok hiányát erősíti, hogy a civil szervezetek programjait leginkább a kisebb, 8-12 éves korosztályra célozzák be, hiszen ezzel a korosztállyal „könnyebb”, több pozitív visszajelzést kapnak a szervezők és irányíthatóbb, alkalmazkodóbb is a fiatalabb generáció. Ebből következően pont a legnehezebb kamaszkorban, a felnőtté válás idején van hiány programokban, eseményekben, lehetőségekben a fiataloknak, nem találnak maguknak megfelelő szervezett programot vagy lehetőséget arra, hogy kialakítsák a maguk programjait.

Ennek a problémának a feloldására az önkormányzat folyamatosan törekszik arra, hogy az itt élő fiatalok minél inkább részt vehessenek a róluk /nekik szóló programok alakításában, és azt ezt szolgáló felületek, helyek, terek kialakításában.

Budakeszi Város Önkormányzata fontos feladatának tekinti a helyi feladatok végrehajtásában résztvevő civil szervezetek támogatását, ezért a korábbi években kialakult hagyományt folytatva nyílt pályázatot hirdet a budakeszi civil szervezetek tevékenységének támogatására.

A városban nagyszámú civil szervezet működik, hasonlóan széles a helyi média kínálata is:

- Élő Hit Alapítvány
- Biciklizz Budakeszin!
- Budakeszi Hagyományőrző Kör
- Budakeszi Labdarúgó Akadémia
- Budakeszi Szépítő Egyesület
- Budakeszi Városi Polgárórség
- Budakörnyéki Naturpark Egyesület
- Budakörnyéki Székelykör
- Bojtár Népzenei Egyesület
- Borostyán Nyugdíjas Klub
- Fenyőgyöngye Nyugdíjas Klub
- Jobb Kor Polgári Egyesület

- KesziArt Egyesület
- Kompánia Színházi Társulat
- Nagycsaládosok Országos Egyesülete – Mammutfenyők Helyi Csoport
- Nagyszénászug Civil Érdekvédelmi Egyesület
- Viadal Sport Egyesület
- ÖKO-FORRÁS közhasznú alapítvány
- Helytörténeti Gyűjtemény Baráti Köre
- Tarkabarka/ Kunterbunt Alapítvány
- Fűzfa Egyesület
- Széchenyi Baráti Kör
- Hagyományőrző Kör
- Budakeszi Romkert Teátrum Alapítvány

A fórum résztvevői között szinte az összes esélyegyenlőségi célcsoport érdekvédelmi képviselője megtalálható kivétel a fogyatékosok érdekeit képviselőket.

Az önkormányzat rendszeresen szervez civil fórumokat. Ennek egyik kiemelkedő eredménye a városlakók által közösen elkészített ifjúságpolitikai koncepció, amely messzemenően tükrözi a helyi diákság és civil szervezetek véleményét.

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A településen működő Nagy Gáspár Városi Könyvtár klubszerűen működtet az esélyegyenlőséget elősegítő, a közösség alakulását ösztönző programokat. Minden hónapban szervez egy túrát (évi 12 alkalommal), melyen bármely korosztály részt vehet egészségmegőrző-helyismereti szándékkal, de azóta kibővült, mert már nem csak a budai térségben járnak, hanem az egész országot érintően szerveződnek az egészségmegőrző-honismereti túrák.

A másik havi rendszerességű program a Könyvtárban az évente 10 alkalommal megrendezett biblioterápiás könyvklub. Minden foglalkozásra kiválasztanak egy irodalmi művet, (ez lehet vers, regény, novella, esszé, stb.), ezt a klubtagok közösen dolgozzák fel, itt a műről beszélgetve ki-ki beleszöheti a gondjait, bajait a társalgásba, és teljesebb mentális egészséggel távozhat, mint ahogyan érkezett.

Rendszeresen tartanak könyv- és könyvtárhasználati foglalkozásokat budakeszi iskolásoknak és óvodásoknak, a pedagógusokkal egyeztetett időpontokban (6-10 alkalommal évente).

Író-olvasó találkozók is rendeznek évente több alkalommal, mellyel minden korosztály számára tartalmas elfoglaltságot kínálnak, a találkozón résztvevők meghívásakor igyekeznek a hátrányos helyzetű emberek és gyerekek megszólítására is törekedni. Évente 3 ismeretterjesztő előadás, 1 irodalmi est, 3 író-olvasó találkozó felnőtteknek, 5 író-olvasó találkozó gyerekeknek volt. A könyvtárban Digitális Jóléti Pont is működik, ennek keretében személyes segítséget nyújtanak azoknak, akiknek elmaradásai vannak a digitális világban. Munkanélküliek részére napi fél óra ingyenes álláskeresési lehetőséget biztosítanak az interneten, az önéletrajzok elkészítésében is segítenek a munkatársak. Jutányos áron szkennelhetnek, fénymásolhatnak a segítséget igénylők.

A 16 éven aluliak és a 70 éven felüliek ingyen iratkozhatnak be a könyvtárba, az ezen túli korosztályok pedig egy könyv áráért egész évben korlátlanul kölcsönözhetnek és használhatják a könyvtári szolgáltatásokat.

Rendszeresen részt vesznek a városi rendezvényeken kézműveskedéssel vagy játékos vetélkedőkkel. (majális, Családi Nap Fesztivál, Kihívás napja, Mobilitás napja, Városkarácsony)

Településünkön a metodista gyülekezet is kiemelkedő munkát végez. Nemcsak az idősothoni- és kollégiumi funkciót lát el, de a templomban rendszeresen a kiállítások, hangversenyek, valamint ott található Majzik Mária szobrászművész életmű kiállítása is. Cserkészek is vannak. Szuhánszki Gábor lelkész úr mind a kenyéradáson, mind a Himnusz szobornál tartott újévi rendezvényen aktívan részt szokott venni.

Budakeszin megtalálható a református, katolikus és jezsuita közösség is. A településen új evangélikus templom épült 2020. évben, mely várhatóan szintén közösségformáló lesz. Az önkormányzat a civil és egyházi szerveződések közötti együttműködés példás a településen.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Budakeszin német nemzetiségi önkormányzat működik. Az együttműködés kereteit, és részleteit megállapodás rögzíti, amely során adminisztrációs, pályázatírási, pénzügyi segítséget nyújt Budakeszi Város Önkormányzata, valamint helyiséget biztosít.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A Budakörnyéki Önkormányzati Társulás megalakulása (2012) óta a partnerség ügye jól halad előre. Turisztikai fejlesztési elképzelések körvonalazódnak és a Zsámbéki-medencében építendő bicikliút-hálózatot is tervezik.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Budakeszi a német nemzetiségi önkormányzat tevékenysége a legjelentősebb, más nemzetiségi önkormányzat nincs. A német nemzetiségi önkormányzatnak mind a gyermekeket, az időseket, mind a nőket érintően jelentős a tevékenysége, fenntart és igazgat egy nemzetiségi óvodát és 2020 óta általános iskolát is, ill. rengeteg kulturális programot szervez a gyermekek, nagycsaládosok és idősek részére.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Az óvodák-iskolák rendszeresen szerveznek a helyi civil szervezetekkel együttműködve jótékonyági eseményeket, amelyeknek a bevételeit az intézményben történő fejlesztésekre fordítják.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az évente megrendezett önkormányzati eseményekre, mint pl a családi napra, sörfesztiválra számos, a for-profit szférából érkező felajánlás érkezik.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Budakeszi Város Önkormányzata 5 szakmai műhelyt alakított ki a Városi Esélyegyenlőségi Program kidolgozásához, amiben az Önkormányzat képviselői és az önkormányzati intézmények, szolgáltatók képviselői és a civil partnerek is meg lettek hívva. A Szakmai Műhelyek feladata az egyes célterületek helyzetelemzése, a célterületeken a problémák feltárása, megfogalmazása és az előre lépéshez szükséges intézkedések megfogalmazása volt.

Az Önkormányzat évente készít monitoring jelentést az Esélyegyenlőségi Program megvalósulásáról és az közzé teszi a honlapján, illetve megküldi a társadalmi partnereknek. Az egyes intézkedések végrehajtása során az önkormányzat konzultál az érintett társadalmi partnerekkel.

A monitoring jelentés elkészítésének és a nyilvánosság biztosításának felelőse: Jegyző

Az Önkormányzat két évente felülvizsgálja az Esélyegyenlőségi Programot és – a bekövetkezett változásoknak megfelelően – a helyzetértékelést, a célkitűzéseket és az akciótervet módosítja.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására két évente tájékoztatást adunk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről, a képviselő- testületen és az Esélyegyenlőségi Fórumon keresztül informáljuk az intézményeket, az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az elért eredményekre minden elérhető platformon felhívjuk a figyelmet. A tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságára igyekszünk felhívni a lakosság figyelmét, ehhez támogató szakmai és társadalmi környezetet alakítunk ki.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésbe felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. A szolgáltatások elérése nehezített a település egyes területein lakók részére 2. A tehetséges fiatalok támogatása 3. A település előregszik, a folyamat megfordulását segíteni kell 4. A drága védőoltásokat nem mindenki tudja megfizetni 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Makkosmária és Nagyszénászug bevonása a helyi közlekedésbe 2. A városban élő tehetséges fiatal felnőttek támogatása, megtartása 3. A rászorulóknak, fiatal családoknak bérlakás biztosítása (ingatlanvásárlás, felújítás) 4. A rászoruló családok támogatása az egyes védőoltások ingyenessé tételével
Gyermekek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kevés a fejlesztőpedagógus 2. Emelkedik a gyermeklétszám, aminek következtében az általános iskolában a férőhelyek száma nem elegendő 3. Tehetséggondozás fenntartása 4. Kevés a közösségi tér, a programok 	<ol style="list-style-type: none"> 1. A gyermekek fejlesztési lehetőségeinek növelése 2. Oktatási koncepció készítése, az abban foglaltak végrehajtása 3. Humán és anyagi erőforrások biztosítása, kulturális infrastruktúra fejlesztése, eszközbeszerzés 4. Sportpálya folyamatos fejlesztése, Kulturális programok anyagi fedezetének biztosítása pályázatokon keresztül
Nők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Egészségmegőrző prevenció 2. Gyermekeiket egyedül nevelő anyák elhelyezkedési, egzisztenciális problémái 3. Munkaerőpiacra történő 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szűrési lehetőségek ajánlása. 2. Atipikus foglalkoztatás támogatása, pl: home office 3. Átképzés, a megváltozott gazdasági körülmények miatt az

	visszatérés nehézsége gyerekről, gyed-ről, főállású anya státuszából, munkanélküliségből	új vállalkozások elősegítése (pl: adókedvezmények)
Idősek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Az idősek egészségi állapotának karbantartása 2. Az idősek szociális biztonságának megőrzése 3. Élethosszig tartó tanulás, a tudás, gondolkodás megőrzése 4. Kulturális és művészeti tevékenységek 5. Pénzügyi támogatások lehetőségeinek felkutatása 6. A mindennapi életben való eligazodás segítése 7. A generációk közötti együttműködés 8. Az idősek biztonsága, áldozattá válásuk megelőzése 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budakeszi Egészségügyi Központ szakellátásainak fenntartása, tanuszoda építése 2. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás fenntartása, a polgárőrség fenntartása, erősítése 3. Generációk háza és Művelődési Központ sokrétű tevékenységeinek folytatása 4. Generációk háza és Művelődési Központ sokrétű tevékenységeinek folytatása 5. Pályázatfigyelés, Önszerveződő közösségek folyamatos támogatása 6. Informatikai ismeretek bővítésének megszervezése, tudatos internethasználat elsajátítása 7. Generációk háza tevékenységének támogatása 8. Felvilágosító kampányok megtartása, széleskörű tájékoztatás
Fogyatékkal élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kapcsolatfelvétel nehézségei, nem áll rendelkezésre kellő számú információ, illetve adat 2. Közlekedéssel kapcsolatos problémák, járdák 3. Helyi érdekvédelmi szervezet hiánya 4. Infokommunikációs akadálymentesítés hiánya 5. Az iskolai pedagógiai asszisztensek számának növelése, képzésük 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Helyzetelemzés készítése a házi orvosok bevonásával 2. Okoszebra kialakítása, Az önkormányzati járdapályázat folytatása 3. Kapaszkodó Klub támogatása 4. „Okosváros” pályázat, Az önkormányzat honlapjának akadálymentesítése 5. A fenntartókkal kapcsolattartás, a pedagógiai asszisztensek támogatása

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Közlekedés	A szolgáltatások elérése nehezített a település egyes területein lakók részére	Makkosmária és Nagyszénászug bevonása a helyi közlekedésbe		Iskolabusz szolgáltatás, helyi tömegközlekedés biztosítása	polgármester	2024. 04. 01. (hétfő)	szerveződések léte	pénzügyi	megfelelő szolgáltató megtalálása
2	Tehetséges fiatalok	A település előregszik, melyet meg kell előzni a tehetséges fiatalok megtartásával	A fiatalok helyben maradnak			polgármester	2024. 04. 01. (hétfő)		Pénzügyi	
3	Bérlakás biztosítása	A település előregszik, melyet meg kell előzni	A rászorulóknak, fiatal családoknak bérlakás biztosítása		Állami támogatással bérlakást építhet az önkormányzat a rászorulóknak részére	polgármester	2024. 10. 31. (csütörtök)	bérlakásállomány növekedése	humán, pénzügyi, technikai	
4	Védőoltások támogatása	A drága védőoltásokat nem mindenki tudja megfizetni	A rászoruló családok támogatása az egyes védőoltások ingyenessé tételével		A nem kötelező védőoltások elérhetővé válnak a rászoruló családok esetén is	Oktatási, kulturális és egészségügyi bizottság elnöke	2022. 04. 01. (péntek)	a nem kötelező védőoltást felvett gyermeklétszám emelkedik	humán, pénzügyi	a beoltott gyermeklétszám emelkedik
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Kevés fejlesztőpedagógus	Egyre több kisgyereknek van szüksége korai fejlesztésre	A kisgyermek korai fejlesztési lehetőségeinek növelése		Szerződéskötés szakmai tevékenységet végző alapítványokkal	polgármester	2022. 12. 31. (szombat)	a kisgyermek állapotának javulása, szerződések léte	humán, pénzügyi, technikai	
2	Általános iskolai férőhelyek	Emelkedik a gyermeklétszám, ennek következtében a férőhelyek száma nem elegendő	iskola bővítés	Oktatási koncepció készítése szükséges	Az oktatási koncepciónak megfelelően a szükséges férőhelyeket biztosítja	Oktatási, kulturális és egészségügyi bizottság elnöke	2024. 06. 30. (vasárnap)	férőhelyek	humán, pénzügyi, technikai	
3	Tehetséges fiatalok megtartása	Cél a tehetséges fiatalok támogatása.	A tehetséges fiatalok lehetőségeinek növelése, követendő példává válás		humán és anyagi erőforrások biztosítása a tehetséges fiatalok részére, kulturális infrastruktúra fejlesztése, eszközbeszerzés	polgármester	2024. 12. 31. (kedd)	A kiváló tanulók számának emelkedése	humán és pénzügyi erőforrás	
4	Közösségi terek programok	Kevés a közösségi tér, a fiataloknak szóló programok	Sportpálya folyamatos fejlesztése, kulturális programok anyagi fedezetének biztosítása			polgármester	2022. 06. 30. (csütörtök)	programok számának emelkedése	humán, pénzügyi	

			pályázatokon keresztül							
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Egészségmegőrzés	A nők preventív szűrése fontos	Hamarabb felszínre kerülnek és gyógyíthatóvá válnak a nők egészségi állapotában a változások		Szűrési lehetőségek biztosítása, növelése	polgármester	2022. 06. 30.	Emelkedik a szűrések száma, bővül a helyben elérhető szűrések köre	humán, pénzügyi	megfelelő szűrések biztosítása
2	Egyszülős család	Gyermeküket egyedül nevelő szülők elhelyezkedési, egzisztenciális problémái	Az atipikus foglalkoztatás támogatása pl: home office, részmunkaidő		Növekszik az atipikus foglalkoztatottak száma	polgármester	2024. 10. 31.	Emelkedik az atipikus foglalkoztatottak száma	humán	megfelelő munkalehetőség megtalálása
3	Visszatérés a munkaerőpiacra	A munkaeöripiacra történő visszatérés nehézsége gyerekről, gyedről, főállású anyas státuszából, munkanélküliségből	Növekszik a munkaerőpiacra visszatérő anyák száma		Átképzés, vagy a megváltozott gazdasági körülmények miatt az új vállalkozások segítése (pl: adókedvezményekkel)	polgármester	2024. 10. 31.		humán, pénzügyi, technikai	
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Az idősek egészségi állapota	Az idősek egészségi állapotának karbantartása	Az időben feltárt és kezelt betegségek magas színvonalú ellátása		A Budakeszi Egészségügyi Központ szakellátásainak fenntartása. Tanuszoda építésével az egészségmegőrzés elősegítése	polgármester	2024. 10. 31.		Humán, pénzügyi és technikai	
2	Az idősek szociális biztonsága	Az alacsony jövedelmű idősek szociális biztonságának megőrzése	Az idősek szociális biztonság érzete növekedjen		A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és a helyi szociális ellátások biztosítása	polgármester	2024. 10. 31.		humán, pénzügyi, technikai	
3	Élethosszig tartó tanulás	Az élethosszig tartó tanulás, a tudás, gondoskodás megőrzése	Az idősek közérzetének javítása		Generációk Háza és a Művelődési Központ sokrétű tevékenységének folytatása	polgármester	2024. 10. 31.	A foglalkozások száma	humán, pénzügyi, technikai	
4	Kulturális és művészeti tevékenység	Az idősek esetén is szükség van a minőségi idő eltöltésére	Az időskorosztály hozzájuttatása a kulturális élményekhez, a művészeti tevékenységekhez		Pályázati források bevonásával a Generációk Háza és a Művelődési Központ tevékenységének színésítése	polgármester	2024. 10. 31.	programkínálat, résztvevők száma	humán, pénzügyi, technikai	
5	Idősek informatikai ismeretei	Az idősek mindennapi életben való eligazodását is segíti az informatika	Az idősek jártasságot szerezzenek az informatika világában		Informatikai képzés, tanfolyam biztosítása	Művelődési Központ vezetője	2024. 10. 31.	Az informatikailag képzett idősek száma, tanfolyamok száma, a résztvevők száma	humán, pénzügyi	
6	Generációk közötti együttműködés	A különböző generációk egymás segítségére lehetnek	Az idősek minőségi idejének eltöltése		A Generációk Háza és a Művelődési Központ tevékenységeinek támogatása	polgármester	2024. 10. 31.	Az idősek elégedettségének megőrzése, javítása	humán, pénzügyi	
7	Az idősek biztonsága, áldozattá válásuk	Egyre gyakoribb az idősek sérelmére elkövetett	Az idősek felkészültek legyenek		képzés tartása, előadások felvilágosítás, előadások	polgármester	2022. 12. 31.	Az előadásokon részt vett idősek száma	humán, technikai	Kevés idősek ember válik

	megelőzése	bűncselekmények száma, melyre tudatosan kell felkészíteni ezt a generációt.			tartása					bűncselekmény áldozatává
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Információ gyűjtés	A kapcsolatfelvétel nehéz, nem áll rendelkezésre kellő információ, illetve adat	Pontosabb képet kapjunk a településen élő fogyatékkal élőkről		A házi orvosok megkeresése a helyzetelemzéshez	polgármester	2022. 12. 31. (szombat)			humán, technikai
2	Akadálymentes közlekedés	Akadálymentes közlekedés, járdák állapota	Akadálymentes, biztonságos közlekedés kialakítása		Okoszebrák kialakítása, az önkormányzati járdapályázat folytatása	polgármester	2024. 10. 31. (csütörtök)			humán, pénzügyi, technikai
3	Helyi érdekvédelmi szervezet hiánya	Helyi érdekvédelmi szervezet hiánya	Érdekvédelmi szervezet létrehozása		Kapaszkodó Klub támogatása	polgármester	2024. 10. 31. (csütörtök)			humán, pénzügyi, technikai
4	Infokommunikációs akadálymentesítés	Hiányzik az infokommunikáció akadálymentesítése	A fogyatékkal élők önállóan több információhoz jussanak		Az "okosváros" pályázat keretében infokommunikáció javítása. Az önkormányzat honlapjának akadálymentesítése	polgármester	2024. 10. 31. (csütörtök)			humán, pénzügyi, technikai
5	Iskolai pedagógiai asszisztensek	Az iskolai pedagógiai asszisztensek számának növelése, képzésük	A pedagógiai asszisztensek támogatása, képzése		A fenntartókkal kapcsolatot tart az önkormányzat és segíti, támogatja a pedagógiai asszisztenseket, képzésüket	polgármester	2024. 10. 31. (csütörtök)			humán, pénzügyi

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

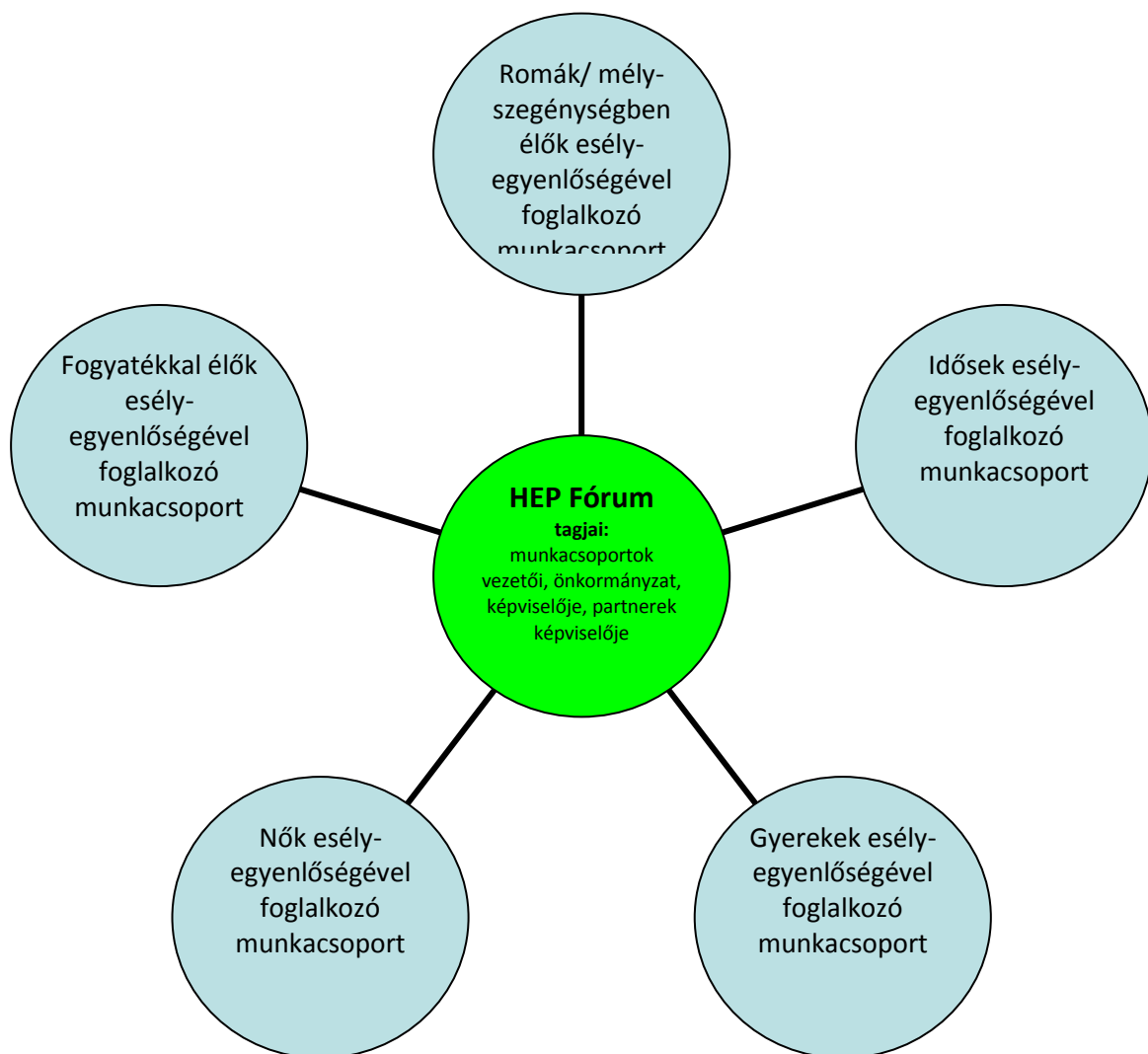
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében az egyes célcsoportokra HEP Szakmai Műhelyeket hozunk létre.

A HEP Szakmai Műhelyek feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell

foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Budakeszi Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Budakeszi Város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 71/2021. (III.25.) számú határozatával elfogadta.

